

Lelystad, een sprong voorwaarts

April 2020

Tussentijdse evaluatie raadsprogramma 2018 - 2022

Tussentijdse evaluatie raadsprogramma 2018 - 2022

1. INLEIDING EN LEESWIJZER.....	2
2. BESTUURLIJKE VISIE OP LELYSTAD 2018 – 2022	4
2.1 LELYSTAD NEXT LEVEL.....	4
2.2 VERHOUDING GEMEENTE EN INWONERS	5
2.3 BESTUURSFILOSOFIE EN BESTUURSSTIJL.....	6
3. AFSPRAKENKADER FINANCIËLE UITGANGSPUNTEN	9
4. DE VEERTIEN THEMA'S VAN HET RAADSPROGRAMMA	14
THEMA 1 – ENERGIETRANSITIE EN DUURZAAMHEID.....	14
THEMA 2 – WONEN	16
THEMA 3 – REGIONALE ECONOMIE	19
THEMA 4 – STADSHART	21
THEMA 5 – SOCIAAL DOMEIN	23
THEMA 6 – ARMOEDE EN SCHULDEN	30
THEMA 7 – ONDERWIJS.....	32
THEMA 8 – VERKEER EN VERVOER	35
THEMA 9 – TOERISME EN RECREATIE	37
THEMA 10 – GEZONDHEID EN VITALITEIT	39
THEMA 11 – SPORT EN BEWEGEN	40
THEMA 12 – KUNST EN CULTUUR	41
THEMA 13 – OMGEVINGSWET	42
THEMA 14 – OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID	45

1. Inleiding en leeswijzer

Inleiding

De nieuwe gemeenteraad kende aan de start van deze bestuursperiode veertien politieke partijen en stond voor veel uitdagingen. Inmiddels is de bestuursperiode halverwege en is het tijd voor een tussentijdse evaluatie van het raadsprogramma 'Lelystad, een sprong voorwaarts'.

In het voortraject en bij de raadsbehandeling van dit raadsprogramma is destijds gelegenheid geboden aan de niet-coalitie partijen om hun inbreng te leveren. Ook is dankbaar gebruikt gemaakt van de inbreng van diverse andere betrokkenen, zoals de burgemeester, de toenmalige gemeentesecretaris en diverse belangenorganisaties. Uiteindelijk hebben deze inspanningen geresulteerd in het uiteindelijke raadsprogramma 'Lelystad, een sprong voorwaarts'. Een akkoord waarin weliswaar de meest belangrijke speerpunten zijn vastgelegd, maar waarbij er tegelijkertijd genoeg ruimte over is gelaten om gezamenlijk naar de juiste oplossingen te zoeken. Zo is het staande beleid voor een groot deel onverkort voortgezet en kunnen gewijzigde omstandigheden of voortschrijdend inzicht redenen zijn om gedurende de rit het beleid aan te passen.

Bij de start van deze bestuursperiode was de opluchting groot toen de maartcirculaire 2018 werd gepubliceerd, omdat de financiële ruimte zou toenemen. Op basis van deze circulaire was het dan ook de verwachting dat verdere bezuinigingen voor een aanzienlijk deel voorkomen konden worden. Het raadsprogramma is tot stand gekomen binnen die context. Sindsdien zijn de financiële vooruitzichten echter aanzienlijk verslechterd: de neerwaartse bijstelling van de algemene uitkering die de gemeente ontvangt uit het gemeentefonds en de stijgende kostenniveaus binnen het sociaal domein zijn hiervan de voornaamste oorzaken. Teneinde de begroting en meerjarenraming structureel en reëel in evenwicht te houden waren en zijn forse bezuiniging noodzakelijk. Deze bezuinigingsopgave is in samenspraak met de raad en de inwoners opgepakt, uiteindelijk resulterend in de vaststelling van de programmabegroting 2020 – 2023.

Ook de ontwikkelingen rondom de coronacrisis hebben in de afgelopen periode gezorgd voor veel onzekerheid. Hoe de toekomst er precies uit ziet valt nu nog niet te zeggen. Het is de uitdaging om als gemeentelijke overheid hier zo goed mogelijk mee om te gaan en daar waar mogelijk actief bij te dragen aan het realiseren van oplossingen. Deze tussentijdse evaluatie beperkt zich tot de stand van zaken die zijn genoemd in het raadsprogramma. Zoals blijkt uit de volgende pagina's wordt er hard gewerkt en zijn er al de nodige resultaten geboekt. Het werk is echter nooit af en zeker nu niet. Voor de inmiddels vijftien politieke partijen in de gemeenteraad staan er in de het restant van deze bestuursperiode nog diverse vraagstukken op de agenda.

In vergelijking met de start van deze bestuursperiode is er in ieder geval één ding dat onveranderd is gebleven: het gemeenschappelijke doel van ons allemaal is een welvarende stad, waarin het goed toeven is voor bewoners en waar bedrijven floreren - Lelystad, hoofdstad van de nieuwe natuur.

Deze tussentijdse evaluatie heeft dezelfde structuur als het raadsprogramma. In hoofdstuk twee is er aandacht voor de overkoepelende bestuurlijke visie, zoals uiteen gezet in het raadsprogramma. Hierbij wordt ingegaan op Lelystad Next Level, bestuursfilosofie / bestuursstijl en de verhouding tussen de gemeente en haar inwoners.

In hoofdstuk drie is er aandacht voor de gemaakte financiële afspraken / uitgangspunten die waren opgenomen in het raadsprogramma. Er wordt er verantwoording afgelegd over de huidige stand van zaken en de daarbij gemaakte afwegingen.

Tot slot wordt in hoofdstuk vier ingegaan op de veertien inhoudelijke thema's van het raadsprogramma en de daarbinnen opgenomen achteenvijftig concreet benoemde speerpunten. De ambitie is dat de samenleving na vier jaar mag verwachten dat deze doelen zijn behaald of activiteiten daarvoor zijn gestart. In deze tussentijdse evaluatie wordt voor ieder speerpunt afzonderlijk eerst de letterlijke tekst uit het raadsprogramma herhaald. Vervolgens wordt daaronder aan de hand van onderstaand stoplichtenmodel een toelichting gegeven wat de huidige stand van zaken is:

Speerpunt is afgerond, of ligt op koers.

Speerpunt is opgepakt, maar vraagt extra aandacht.

Speerpunt moet nog worden opgepakt.

Speerpunt niet meer van toepassing of inmiddels achterhaald.

2. Bestuurlijke visie op Lelystad 2018 – 2022

‘Lelystad kenmerkt zich door de centrale ligging in Nederland, direct grenzend aan het IJsselmeer en het Markermeer. In 2022 is Lelystad met al haar groen, water en ruimte een mooi en aantrekkelijk alternatief voor het drukke verstedelijkte gebied in en om Amsterdam. In het ruimtelijk-economische domein zijn veel van de bestuurlijke ambities al gerealiseerd of liggen binnen handbereik. Lelystad groeit gestaag door naar 80.000 inwoners, waarbij er verder ingezet is op een inclusieve samenleving. De stad heeft inmiddels goede verbindingen over de weg, het water en het spoor en in 2020 zijn de deuren van de luchthaven geopend. Ook zijn er allerlei ontwikkelingen in gang gezet voor het verder ontwikkelen van de Lelystadse kust’.

De bestuurlijke visie uit het raadsprogramma startte met het uitspreken van bovenstaande ambitie. Lelystad is pas vijftig jaar oud en is nog lang niet af. Er liggen genoeg kansen voor deze prachtige gemeente, kansen die de Lelystad de komende periode optimaal moet benutten. In dit gezamenlijke proces moeten gaandeweg de nodige vragen beantwoord worden door de partijen in de raad. Hoe moet Lelystad zich ontwikkelen om financieel gezond en zelfstandig te zijn? En wat is nodig voor een ‘sprong voorwaarts’? De zes partijen uit de coalitie hebben uitgesproken uit te zien naar een constructieve samenwerking met de niet-coalitiepartijen. Want Lelystad maken we samen, met enthousiasme en ambitie.

2.1 Lelystad Next Level

Over Lelystad next Level is in het raadsprogramma – onder meer – het volgende opgeschreven:

Doel

Het overkoepelende doel van Lelystad Next Level is dat Lelystad zich verder ontwikkelt tot een aantrekkelijke en duurzame stad, die financieel gezond en zelfstandig is. Een stad waarin alle inwoners meedoen, het onderwijs goed is en waarin je prettig woont en werkt. Een economisch dynamische stad, waar Lelystedelingen trots op kunnen zijn.

Hoe te realiseren?

Voor Lelystad Next Level is een systeemsprong nodig. De regionaal economische kansen die er liggen moeten gepakt worden en daar waar mogelijk moet een meerwaarde worden gecreëerd. Deze meerwaarde is zodanig dat de sociaaleconomische structuur en de maatschappelijke kracht van de inwoners erdoor zal worden versterkt. De ruimtelijke economische ontwikkelingen creëren een meerwaarde, die ingezet kan worden om de maatschappelijke kracht te vergroten op het gebied van:

- Gezond en veilig opgroeien en leven;
- Meedoen naar vermogen;
- (Financiële) zelfredzaamheid;
- Arbeidsparticipatie;
- Goed onderwijs (goede kwaliteit en infrastructuur);
- Afstemming tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

Aanvullend op de doelstellingen van de Lelystad-tafels voegt deze coalitie in dit raadsprogramma de volgende doelstellingen toe:

- De stad duurzaam laten groeien;
- Profiteren van een uitstekend vestigings- en ondernemersklimaat.

In de komende vier jaar gaat Lelystad aan de slag met Lelystad Next Level om samen met de partners ervoor te zorgen dat heel Lelystad gaat profiteren van de kansen die er liggen. Daar wordt samen met de provincie Flevoland menskracht en middelen voor ingezet. Bovenstaande doelstellingen zijn leidend in toekomstige beleidsvoornemens. De afspraken uit dit akkoord dragen in belangrijke mate bij aan het realiseren van deze doelen.

Stand van zaken: op 4 juni 2018 hebben Het Ministerie van Binnenlandse Zaken, provincie Flevoland en de Gemeente Lelystad hun commitment voor Lelystad Next Level bekrachtigd in een samenwerkingsovereenkomst. Vervolgens hebben diverse experts uit het werkveld zich in deeltafels gebogen over de thema's Sociaal Sterk, Onderscheidend Onderwijs, Uitstekende Woonmilieus, Next Level Economie en Natuur, Recreatie en Toerisme. In het voorjaar van 2019 hebben de vijf thematafels hun eindverslag opgeleverd. De uitkomsten van deze thematafels zijn vertaald in een Strategische Agenda voor Lelystad Next Level. De Strategische Agenda is vastgesteld door de Regietafel en vervolgens in de zomermaanden bekrachtigd door de drie betrokken overheden. Voor de gemeente Lelystad hebben we vervolgens de Strategische Agenda vertaald in concrete inzet in het Koersdocument dat op 14 januari unaniem vastgesteld is in de gemeenteraad. Het Koersdocument bevat een samenhangende koers, waarin geborgd wordt dat de verdere uitwerking van de Omgevingsvisie van Lelystad congruent is met de strategische doelstellingen.

Onze ambitie voor 2040 is als volgt: Lelystad, hoofdstad van de nieuwe natuur, is in 2040 een zelfstandige, sociaal veerkrachtige, duurzame, aantrekkelijke en economisch sterke stad met 100.000 inwoners. In het Koersdocument staan de fysieke, sociale en economische opgaven, kansen en plannen om Lelystad naar een "next level" te brengen. De doelen voor 2040 zijn vertaald naar prioriteiten voor de komende jaren, verdeeld over drie thema's, te weten:

1) het versterken van de urbanisatie, ofwel de groei van de stad, om een uitnodigende en ondernemende stad te kunnen zijn.

- Hoofdstad van de Nieuwe Natuur
- Sterke stad in de regio
- Regionaal gespecialiseerde economie

2) het versterken van de maatschappelijke kracht, om een veerkrachtige samenleving te zijn met onderscheidend onderwijs.

- Aantrekkelijke woonbuurten en vitale bewoners
- Leven lang ontwikkelen
- Langer gezond thuis

3) gedeelde eigenaarschap, omdat het belangrijk is dat iedereen zich betrokken voelt bij de gezamenlijke opgaven waar Lelystad voor staat.

Voor de uitvoeringsfase is de Regietafel opnieuw samengesteld, nu met de belangrijkste direct betrokken partners. In die context wordt een uitvoeringsprogramma voor de eerstvolgende 5 jaren opgesteld. Voor de concrete inzet van de zijde van de gemeentelijke organisatie is in de begroting een budget van € 500.000 beschikbaar. Op basis van het uitvoeringsprogramma zal een bestedingsvoorstel aan de raad worden voorgelegd.

2.2 Verhouding gemeente en inwoners

Raad en college ontwikkelen een gezamenlijke visie op participatie. De eerste stappen hiervoor zijn gezet in het rapport 'Gemeenschappelijke visie op participatie'. De mondige burger kan en wil veel zelf. De raad weegt de belangen af en besluit binnen zijn eigen bevoegdheden, door bijvoorbeeld deze raadsperiode de samenleving te betrekken bij het besluitvormingsproces. Het hoe (de vorm) staat hierbij niet vast, omdat dit afhangt van het onderwerp en het doel van de consultatie. In het bijzonder zal aandacht zijn voor het betrekken van jongeren, door middel van bijvoorbeeld een jongerenforum. Hiervoor wordt aansluiting met het onderwijs gezocht, bijvoorbeeld via de leerlingenraden.

De relatie met inwoners, bedrijven en organisaties in de stad wordt samen met hen vorm gegeven. De gemeentelijke overheid staat midden in de samenleving en brengt belangen samen. Het is hierbij gewenst dat er vanuit één centrale visie wordt gewerkt en de doorontwikkeling daarvan is een verantwoordelijkheid van het hele college. De in de afgelopen jaren uitgerolde initiatieven 'Mensen maken de buurt' en de 'Ideeënmakelaar' zijn goede voorbeelden die in de aankomende jaren worden gecontinueerd. Waar wijk- of buurtgericht gewerkt kan worden, wordt dat gedaan. In de afgelopen periode is een begrotingsexperiment in Lelystad-Haven afgesloten. De hierbij opgedane ervaringen vormen de basis voor een tweede experiment, dat onlangs is gestart. De gemeente hanteert samen met verschillende groepen in de samenleving, een aanpak die tot doel heeft de diversiteit in Lelystad te tonen en de verbinding tussen inwoners te versterken.

Stand van zaken: de regiegroep bestuurlijke vernieuwing van de raad heeft een aantal vernieuwingen voorgesteld die door de raad zijn vastgesteld. Zo wordt er geëxperimenteerd met verschillende werkvormen. De hoorzitting Stadshart in september 2019 is hier een voorbeeld van. Begin 2020 zijn de verschillende initiatiefvoorstellen vastgesteld voor de strategische lange termijn agenda van de raad. Dit zijn vier onderwerpen waarin de raad meer aan de voorkant betrokken wil zijn door verschillende gesprekken te houden met inwoners, instellingen en andere belanghebbenden, voordat er besluitvormende stukken worden aangeboden. Elk voorstel bevat een stappenplan (startnota) met daarin de stappen die voor dat thema gedaan gaan worden.

Naast deze activiteiten heeft de raad ook jaarlijkse activiteiten die inwoners uitnodigen om te participeren. Zo is er jaarlijks een motiemarkt in het najaar, waar inwoners hun ideeën kunnen presenteren en een raadslid kunnen vragen het in een motie te vervatten. Ook organiseert de raad buitenraden. De buitenraden zorgen ervoor dat de raadsleden op een ongedwongen manier hun algemene beeld ten aanzien van een specifiek thema kunnen vormen. Om jongeren te bereiken gaat de raad “instagrammen”; iets wat voor de zomer van 2020 verder wordt vormgegeven. Ook zijn er andere activiteiten geweest gericht op jongeren, zoals de buitenraad primair onderwijs in januari 2020 en de buitenraad jongeren in maart 2019.

Initiatieven die in de afgelopen jaren zijn uitgerold, zoals ‘Mensen maken de buurt’ en de ‘Ideeënmakelaar’ worden gecontinueerd en zijn nog steeds structureel van dekking voorzien in de gemeentebegroting. Het begrotingsexperiment in Lelystad-Haven is afgesloten en ook het tweede experiment in de Punter is inmiddels afgerond. De evaluatie is aan de raad verzonden, waarbij is toegezegd dat na afronding van het project Placemaking in Jol een eindadvies aan de raad zal worden voorgelegd.

Samen met de regiegroep bestuurlijke vernieuwing zal er tegelijkertijd gewerkt gaan worden aan een visie (werkwijze) op participatie, die zowel het ambtelijk alsook het bestuurlijk proces omvat. Als voorbereiding hierop wordt samen met de regiegroep een aantal pilots vormgegeven waarbij aan het begin van het proces door de raad richting wordt gegeven aan de participatie, met de bijbehorende doorwerking daarvan in de voorbereiding en besluitvorming.

2.3 Bestuursfilosofie en bestuursstijl

Een bestuursfilosofie geeft aan hoe de raad zijn rollen en bevoegdheden invult en in welke relatie hij staat tot het college. Het definieert op welke wijze de raad wil besturen, hoe het college de raad daarbij ondersteunt en hoe de raad het college ondersteunt. Veel daarvan is vastgelegd in wet- en regelgeving, maar het is goed om aan het begin van een nieuwe bestuursperiode de uitgangspunten nog eens te benoemen.

Bestuursfilosofie

De raad benoemt en ontslaat de wethouders en staat ten opzichte van het college in een duale verhouding. Dit houdt in dat ieder zijn eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden heeft. De raad is het hoogste orgaan van de gemeente en heeft drie rollen:

Kaderstelling: de raad stelt de kaders vast voor de hoofdlijnen van het gemeentelijke beleid, zowel beleidsmatig, procesmatig als financieel. Daarnaast kan de raad desgewenst kaders meegeven aan het college over met name de stappen in een proces, concrete doelen, speerpunten binnen het beleid, indicatoren voor verantwoording en randvoorwaarden voor draagvlak.

Controle: de raad controleert het college. De raad doet dat ten aanzien van de uitvoering van de vastgestelde kaders en daarnaast op alle andere aspecten van het door het college gevoerde bestuur voor zover dat politiek relevant is. De raad heeft daar een aantal wettelijke instrumenten voor, zoals de jaarrekening en het jaarverslag, maar ook het vragenrecht, het interpellatierecht en het onderzoeksrecht (inclusief de onafhankelijke Rekenkamer). Het college is bovendien gehouden de raad actief van informatie te voorzien om de controletaak op een goede manier te kunnen uitvoeren. Over de invulling van die actieve informatieplicht maken raad en college samen heldere afspraken.

Volksvertegenwoordiging: de raad is gekozen door de bevolking en oefent zijn bevoegdheden uit op grond van het mandaat dat de kiezer heeft gegeven. Dit betekent ook dat de raad namens de inwoners besluiten neemt. Het brengt eveneens met zich mee dat de raad actief de verbinding zoekt met de Lelystedelingen, zowel bij de voorbereiding van belangrijke besluiten als bij de gewenste

maatschappelijke oriëntatie van raadsleden. Ook ligt hier nadrukkelijk een taak voor de afzonderlijke veertien in de raad vertegenwoordigde partijen.

Stand van zaken: ten aanzien van de drie rollen kaderstelling, controle en volksvertegenwoordiging heeft de raad verschillende momenten, activiteiten en besluiten genomen die deze rollen invullen.

Mede dankzij de cursussen “Rake Voorstellen & Krachtige Nota's” voor beleidsambtenaren wordt de raad beter bediend ten aanzien van zijn kader stellende rol. Een goed voorbeeld van zo'n kaderstellend product is de kadernota Sociaal Domein die in 2019 is vastgesteld, waarin de verschillende delen binnen het sociaal domein integraal met elkaar worden verbonden. Ook heeft de raad aan de voorkant met het college van gedachten gewisseld over de forse bezuinigingsopgave die aan de orde was bij de begroting 2020 – 2023.

In controlerende zin maakt de raad veelvuldig gebruik van zijn vragenrecht. Technische, mondelinge en schriftelijke vragen worden regelmatig gesteld. Ook heeft de raad in november 2020 een motie aangenomen waarin een werkgroep van raadsleden wordt ingesteld die een actieonderzoek maatwerk sociaal domein laat uitvoeren en daarnaast uitzoekt of er knellende kaders zijn die maatwerk in de weg staan.

De verschillende fracties in de raad organiseren zelfstandig verschillende activiteiten om in contact te komen met inwoners, instellingen en andere aan Lelystad verbonden partijen. De griffie organiseert daarnaast verschillende activiteiten zoals de motiemarkt, buitenraden, werkbezoeken en allerlei andere activiteiten om de volksvertegenwoordigende rol in te vullen.

Bestuursstijl

Het college verstrekt, actief en passief, de raad alle informatie die hij nodig heeft voor de uitoefening van zijn bevoegdheden:

- De raad is verantwoordelijk voor de beleidsmatige kaders en stelt die dan ook vast. Waar de voorbereiding van de kaderstellende raadsbesluiten voorheen het exclusieve domein van het college was, is het na de dualisering steeds meer een domein geworden dat met de raad wordt gedeeld. Dat geldt bij uitstek voor de politiek gevoelige kaderstellende raadsbesluiten.
- Het uitgangspunt is om voor alle politiek gevoelige onderwerpen te werken met een startnota, een kadernota en een uitvoeringsnota. Om te komen tot een goed kaderstellend product, zoekt het college de samenwerking met de raad en kan daartoe gebruik maken van de mogelijkheid om cruciale keuzes in een vroeg stadium ter besluitvorming voor te leggen in een zogenaamd tussenproduct.
- Het college is verantwoordelijk voor de uitvoering van het door de raad vastgestelde beleid en moet daarvoor ook de ruimte krijgen.
- In het verkeer tussen raad en college is sprake van een formele lijn (via de raadsbijeenkomsten - de zogeheten BOB-sessies- en besluitvormende raadsvergaderingen) en een informele lijn. Die informele lijn loopt via de contacten tussen raadsleden en het college. Een optimale werksituatie bereiken we als we het, met respect voor elkaars rollen, met elkaar eens kunnen worden en daar ook naar streven. Daarvoor is nodig dat de mogelijkheden van de informele contacten beter worden benut, we bevorderen dan ook het 'gewoon even langslopen en bellen met de wethouder'.
- De burgemeester bewaakt als voorzitter van de raad en van het college de rollen, de rolinvulling en de kwaliteit van de besluitvorming tussen raad en college, binnen de raad en binnen het college.

De rolverdeling leidt tot een aantal spelregels die de raad en het college in acht nemen:

- Er wordt door de raad in principe besloten op basis van aangeleverde voorstellen. Uitzonderingen hierop zijn de initiatiefvoorstellen.
- Het college spant zich maximaal in om aangenomen moties en gedane toezeggingen na te komen en uit te voeren en informeert hierover periodiek en tijdig.
- Het college geeft bewust invulling aan de actieve informatieplicht.
- Het college bepaalt in samenspraak met de raad de onderwerpen voor de doeltreffendheids- en doelmatigheidsonderzoeken (213a).

- Raadsleden mogen rechtstreeks informatie inwinnen bij ambtenaren, hiervan wordt de wethouder op de hoogte gebracht. Voor het inwinnen van advies wordt de lijn 'verzoek tot ambtelijke bijstand' gevolgd. De raad richt zich vooral op de strategische lange termijn agendaonderwerpen en de overige politiek gevoelige onderwerpen en geeft het college hiernaast de ruimte om alle andere onderwerpen uit te werken.
- Naast de lange termijn agenda stelt het college een beleidsplanning op van vier jaar met daarbij een twaalf maanden planning (signaallijst) van aankomende onderwerpen. Dit document, dat ieder kwartaal wordt geactualiseerd, geeft de raad inzicht in de planning van het college, zodat de raad zich daar tijdig op kan voorbereiden. Het college stuurt hiermee ook zelf op een evenwichtige aanbieding van onderwerpen aan de raad.
- Daarnaast heeft de raad altijd verschillende agenderingsinstrumenten, zoals het initiatiefrecht, moties, amendementen, vragen en interpellatie.

Stand van zaken: de wijze waarop het college uitvoering geeft aan de actieve informatieplicht is nog onderwerp van gesprek tussen raad en college. In samenspraak met college en raad zijn wel enkele wijzigingen doorgevoerd die de informatiepositie van de raad hebben veranderd en waardoor de raad in een eerder stadium wordt betrokken. Zo zijn er afspraken gemaakt over de tijdigheid van het informeren van raadsleden over collegebesluiten, voordat de pers er kennis van neemt. Daarnaast realiseert het college zich dat moties en amendementen adequater verwerkt moeten worden. Verder is de signaallijst van de raadsvoorstellen van het college omgebouwd naar een overzicht voor de gehele raadsperiode, waardoor de raadsleden verder vooruit kunnen kijken.

Sinds 1,5 jaar betreft het college de raad actief in de voorbereiding van majeure beleidsproducten. Zo heeft er een aantal verkennende gesprekken plaatsgevonden waarin het college een onderwerp met de raad besprak voordat er inkadering had plaatsgevonden. Voor belangrijke beleidsproducten worden startnota's aan de raad voorgelegd. Daarnaast kan het college via brainstormsessies verschillende varianten bespreken met de raad om te toetsen of zij op de goede weg zijn.

De raad heeft bij het Integraal Grootonderhoudsplan voor de Openbare Ruimte (IGOR) een stapje terug gedaan. Waar voorheen naast het Meerjarenprogramma ook het IGOR jaarprogramma werd vastgesteld, wordt nu alleen nog maar kennisgenomen van het jaarprogramma. Dit is passend bij de verschillende rollen van de raad en het college.

In de aanloop naar vergaderingen wordt er over moties en amendementen veelvuldig over en weer gesproken. Ook met collegeleden. Het reglement van orde is per 2020 herzien en bevat een termijn van maandag 12 uur waarop moties en amendementen binnen zijn, zodat iedereen zich kan voorbereiden en het debat in de raad zich kan richten op de inhoud zonder al te veel schorsingen. De raad (onderling) en het college spreken elkaar in verschillende settings en op verschillende momenten over de gemaakte afspraken en passen deze indien nodig aan. Qua structuur kan alles geregeld worden, de cultuur bepaalt het succes.

3. Afsprakenkader financiële uitgangspunten

Het huishoudboekje van de gemeente moet op orde zijn en met belastinggeld wordt zinnig en zuinig omgegaan. Dit betekent dat de gemeentebegroting structureel in evenwicht moet zijn en dat, bij dreigende tekorten, primair gekeken wordt naar bezuinigingsmogelijkheden. De gemeentelijke belastinginkomsten worden niet verhoogd, behoudens de jaarlijkse correctie voor inflatie en areaaluitbreiding. Het uitgangspunt is een degelijk en solide financieel beleid, simpel en overzichtelijk ingericht.

Afspraak 1: de begroting en meerjarenraming zijn structureel en reëel in evenwicht

Structurele lasten moeten gedekt worden door structurele baten, waarbij er onder de streep geen sprake mag zijn van een tekort. De in de gemeentebegroting opgenomen ramingen moeten daarnaast realistisch zijn, waarbij ingeboekte bezuinigingen in voldoende mate vooraf zijn

geconcretiseerd. De begroting dient meerjarig sluitend te zijn.

Stand van zaken: Naar het oordeel van de financieel toezichthouder wordt er voldaan aan de vereisten van een begroting die structureel en reëel in evenwicht is. De toezichthouder geeft echter ook aan dat er nog een forse opgave ligt om invulling te geven aan de ingeboekte taakstellingen op de Jeugdhulp, Wmo / Welzijn en de bedrijfsvoering / organisatie. Daarnaast staat het financieel perspectief blijvend onder druk en ligt het in de lijn der verwachting dat er aanvullende bezuinigingen moeten worden doorgevoerd.

Afspraak 2: bij een dreigend begrotingstekort wordt gekeken naar het takenpakket

In de afgelopen jaren zijn er diverse ombuigingen doorgevoerd om de begroting sluitend te houden. Deze ombuigingen kregen noodgedwongen een steeds ingrijpender karakter en veel ruimte voor structurele intensiveringen was er niet. Het is in deze

bestuursperiode lastig in te schatten hoe de gemeentelijke financiën zich in de komende jaren precies zullen ontwikkelen. Enerzijds zijn er diverse ontwikkelingen die zorgen voor financiële knelpunten. Anderzijds zit de economie weer in de lift en heeft het huidige kabinet een forse investeringsagenda, waar gemeenten op hun beurt weer van profiteren. Bij dreigende begrotingstekorten is het uitgangspunt dat er bezuinigd wordt op het gemeentelijk takenpakket.

Stand van zaken: de hierboven benoemde bezuinigingsopgave is ingevuld door te bezuinigen op de uitvoering van het gemeentelijk takenpakket. Er zijn diverse doelmatigheidsmaatregelen doorgevoerd die een effect hebben op de uitvoering van het werk: voorbeelden zijn het niet doorvoeren inflatiecorrectie, het scherper begroten van diverse budgetten en het opleggen van een taakstelling op de bedrijfsvoering / organisatie. Het effect is dat hetzelfde werk uitgevoerd moet worden met minder middelen.

Daarnaast zijn er diverse bezuinigingen doorgevoerd die direct ingrijpen op inhoudelijke beleidsterreinen: het gaat hierbij om bezuinigingen op duurzaamheid, re-integratie en beheer openbare ruimte. Ook zijn er op het vlak van de Wmo / Welzijn en de Jeugdhulp aanzienlijke taakstellingen ingeboekt, wat eveneens een direct effect zal hebben op de uitvoering van het bijbehorende takenpakket.

Afspraak 3: geen lastenverzwaring inwoners, behoudens jaarlijkse correctie voor inflatie en areaal

inflatie en areaaluitbreiding. In de nieuwe bestuursperiode wordt deze lijn voortgezet. Bij dreigende begrotingstekorten is het uitgangspunt dat de oplossing wordt gezocht in het doorvoeren van bezuinigingen in plaats van het doorvoeren van lastenverzwaringen.

Stand van zaken: voor wat betreft de afvalstoffen- en rioolheffing is vastgehouden aan het uitgangspunt van een volledig kostendeckende heffing. Gezien de grote opgave om de programmabegroting 2020 – 2023 structureel en reëel in evenwicht te brengen bleek het met ingang van 2022 echter onontkoombaar over te gaan tot een beperkte verhoging van de onroerendezaakbelasting. Het gaat om een verhoging van 3% boven de inflatie, wat ongeveer neerkomt op een stijging ter grootte van 10 euro op een gemiddelde belastingaanslag.

Deze lastenverzwaring wordt echter gecompenseerd door het wegvallen van de precariobelasting met ingang van datzelfde jaar. De nutsbedrijven verdisconteerden deze door hen af te dragen belasting immers via een opslag op de tarieven. Het wegvallen van deze belasting zorgt ervoor dat inwoners op dit vlak juist een vergelijkbare lastenverlichting tegemoet kunnen zien.

Overigens is Lelystad hier niet uniek in en zijn er meer gemeenten genoodzaakt de onroerendezaakbelasting te verhogen. Ter illustratie: in Lelystad zijn de opbrengsten voor 2020 slechts gecorrigeerd voor uitbreiding van het areaal en het inflatiepercentage van 1,75%. De gemiddelde verhoging van de onroerendezaakbelasting onder de grote gemeenten in Nederland kwam uit op 4% in 2020 (Kerngegevens belastingen grote gemeenten – COELO - januari 2020).

Afspraak 4: de decentralisaties worden uitgevoerd binnen de beschikbare rijksmiddelen

Het uitgangspunt blijft onverkort van kracht dat de decentralisaties uitgevoerd moeten worden binnen de door het Rijk beschikbaar gestelde budgetten. Op begrotingsbasis blijven de beschikbare rijksmiddelen leidend voor de daadwerkelijke inzet van middelen op de afzonderlijke dossiers. Dit wil zeggen dat de rijksmiddelen voor de Wmo, de Participatiewet en de jeugdhulp worden ingezet op de desbetreffende dossiers. Er worden op begrotingsbasis dus geen structurele middelen 'overgeheveld' van de ene naar de andere decentralisatie. Alleen op het moment dat er bij de jaarrekening sprake is van overschot, bijvoorbeeld binnen de Wmo of bij het verstrekken van bijstandsuitkeringen als onderdeel van de Participatiewet, dan zal dit via de reserve sociaal domein beschikbaar blijven ter dekking van toekomstige tekorten binnen de drie decentralisaties. Er wordt via de volgende systematiek gehandeld:

- aanspraak maken op rijksmiddelen;
- eventuele tekorten in het sociaal domein aanvullen uit de reserve sociaal domein;
- als er dan nog een tekort is, dit aanvullen uit de begroting;
- de reserve sociaal domein wordt alleen aangevuld met middelen die over zijn in het sociaal domein.

De inhoudelijke uitwerking hiervan staat in thema 5. Het zal in deze bestuursperiode noodzakelijk zijn scherpe keuzes te maken om op termijn binnen de beschikbare rijksmiddelen voor de jeugdhulp te kunnen blijven. Daarbij is het onontkoombaar dat in aanvulling op de rijksmiddelen in de komende jaren een aanvullend bedrag vanuit de algemene middelen beschikbaar wordt gesteld. De tekorten voor de jeugdhulp kunnen naar verwachting nog tot en met 2018 worden gedekt vanuit de incidentele overschotten die in het verleden zijn gerealiseerd binnen de Wmo. In de komende jaren worden er geen overschotten meer verwacht binnen de Wmo, maar wellicht wel binnen het verstrekken van bijstandsuitkeringen, als onderdeel van de Participatiewet. De financiële problematiek binnen de jeugdhulp zal daarnaast blijvend onder de aandacht worden gebracht bij het Rijk en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), zodat Lelystad aanspraak kan maken op eventueel aanvullende rijksbijdragen (bijvoorbeeld in de vorm van een uitkering uit de gezamenlijke 'stroppenpot' van €200 miljoen, zie bijlage 2). Zie ook het 'aanvalsplan voor de jeugdhulp en het onderwijs'.

Stand van zaken: in het raadsprogramma werd al voorzien dat het onontkoombaar was om in aanvulling op de rijksbijdrage vanuit de algemene middelen budget beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de Jeugdhulp. In de programmabegroting 2019 – 2022 zijn deze aanvullende middelen

beschikbaar gesteld, waarbij er nog steeds een aanzienlijke ombuigingsopgave resteert. Hoewel het uitgangspunt nog steeds is dat de decentralisaties uitgevoerd moeten worden binnen de beschikbare rijksmiddelen, heeft de praktijk inmiddels uitgewezen dat dit een onmogelijke opgave blijkt te zijn.

In de loop van 2019 is er opnieuw een doorrekening gemaakt van het meerjarig perspectief 2020 – 2023. Op basis van deze inzichten zijn er opnieuw algemene middelen vrijgemaakt om het beschikbare budget in de begroting en meerjarenraming te verhogen. Tegelijkertijd is er wel de ambitie uitgesproken om de kosten op termijn naar beneden te brengen, wat via een oplopende bezuinigingstaakstelling ter grootte van €2 miljoen per jaar in de programmabegroting 2020 – 2023 is opgenomen. Begin juni van dit jaar ontvangt de raad een besprekingsstuk over de maatregelen die nodig zijn om meer in control te komen en te blijven, zodanig dat de jeugdhulp op het kwalitatief gewenste niveau wordt uitgevoerd binnen de beschikbare middelen.

Voor de Wet maatschappelijke ondersteuning geldt dat er sprake is van een aanzuigende werking in verband met de invoering van het abonnementstarief. Daarnaast wordt de gemeente geconfronteerd met stijgende kostenniveaus binnen de Wmo dienstverlening en voorzieningen (stijgend lonen en prijzen binnen het werkveld, in combinatie met een vergrijzende bevolking). Er worden maatregelen doorgevoerd om binnen het beschikbare budget te blijven. Gezien de bovenstaande ontwikkelingen lijkt het noodzakelijk dat er ook op dit vlak keuzes gemaakt moeten worden om binnen budget te kunnen blijven. Begin juni van dit jaar ontvangt de raad een besprekingsstuk over de maatregelen teneinde de verwachte toekomstige tekorten terug te dringen.

Overigens is Lelystad hier niet uniek in en heeft het merendeel van de gemeenten problemen om uit te komen met de rijksmiddelen. Er loopt momenteel een onderzoek naar de kosten die gemeenten maken op het vlak van de Jeugdhulp en daarnaast wordt er gekeken naar het effect van de invoering van het abonnementstarief binnen de Wmo. Tegelijkertijd wordt er ook gekeken naar de verdeling van de beschikbare middelen tussen de gemeenten, los van de hoogte ervan. Pas op het moment dat er op basis van dit soort onderzoeken besloten wordt aanvullende rijksmiddelen beschikbaar te stellen zal deze afspraak uit het raadsprogramma binnen handbereik komen. Dit zal tegelijkertijd resulteren in een verlichting binnen het financieel perspectief, aangezien een aanzienlijk deel van de tekorten nu wordt opgevangen binnen de begroting.

Afspraak 5: incidentele intensiveringen worden gedekt vanuit incidentele middelen

In de vorige raadsperiode heeft de 'reserve ontwikkeling stad' (ROS) een centrale rol gespeeld bij de inzet van incidentele middelen. Het aanzuiveren van deze reserve kan plaatsvinden via een storting uit het begrotingssaldo of door het bestemmen van positieve jaarrekeningresultaten.

Het vormen van nieuwe bestemmingsreserves met een specifiek bestedingsdoel wordt zoveel mogelijk voorkomen. Met deze werkwijze wordt het onderscheid tussen structurele en incidentele dekking duidelijk en wordt de besluitvorming overzichtelijk. De raad stellen we hiermee in staat een meer integrale afweging te maken over incidentele intensiveringen.

Stand van zaken: binnen de gemeentelijke financiën wordt dit uitgangspunt nog steeds gehandhaafd. Via de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2018 is er een bedrag ter grootte van €1.885.000 toegevoegd aan de reserve ontwikkeling stad. Vervolgens zijn er diverse voorstellen met een incidenteel karakter via de integrale afweging in de raad van dekking voorzien – besluitvorming in de programmabegroting 2019 en de kadernota 2020. Het onbeklemde deel van de reserve ontwikkeling stad bedraagt op dit moment nog zo'n €1.026.000. Het jaarrekeningresultaat 2019 is echter negatief, wat maakt dat er op korte termijn geen nieuwe dotatie wordt verwacht aan deze reserve.

Afspraak 6: bestemming van het jaarrekeningresultaat via de watervalsystematiek

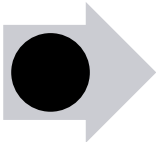
Een negatief jaarrekeningresultaat wordt opgevangen door een onttrekking aan de algemene reserve. Bij de bestemming van een positief jaarrekeningresultaat wordt er gebruik gemaakt van de drie afzonderlijke stappen binnen de zogeheten 'watervalsystematiek':

Als eerste stap wordt gekeken naar de hoogte van de algemene reserve. Indien de hoogte van de algemene reserve lager is dan het door de raad vastgestelde normbedrag van €6 miljoen, dan wordt overgegaan tot aanzuivering van de algemene reserve tot het normbedrag is bereikt.

Wanneer er na deze eerste stap nog een te bestemmen jaarrekeningresultaat resteert, wordt er als tweede stap gekeken naar de hoogte van de specifieke reserves. Dat zijn er op dit moment in Lelystad twee, te weten de 'egaliseriereserve grondexploitatie' en de 'reserve sociaal domein'. De reserve sociaal

domein wordt niet via de watervalssystematiek gevoed, maar alleen met eventuele overschotten binnen de budgetten voor de Wmo, jeugdhulp of de Participatiewet. In de tweede stap van de watervalssystematiek kan dus alleen voeding op de reserve egaliseringsreserve plaatsvinden.

Pas nadat er na deze tweede stap nog een te bestemmen jaarrekeningresultaat resteert, wordt dit als derde stap bestemd ter voeding van de reserve ontwikkeling stad. Naast voeding vanuit het jaarrekeningresultaat kan deze reserve overigens eveneens worden gevoed door een storting te begroten vanuit een verwacht begrotingsaldo van een bepaald begrotingsjaar.

Stand van zaken: de provinciaal toezichthouder op de gemeentefinanciën heeft afgelopen jaar aangegeven op een andere wijze naar het gemeentelijk weerstandsvermogen te kijken. Bestemmingsreserves mogen niet langer worden toegerekend aan de beschikbare weerstandscapaciteit, ook al ligt er geen specifieke bestemming onder. Er wordt in het vervolg alleen nog maar gekeken naar de hoogte van de algemene reserve in relatie tot de geïnventariseerde risico's. Gemeenten werd geadviseerd hier aansluiting bij te zoeken door dit type bestemmingsreserves samen te voegen tot één algemene reserve en tegelijkertijd na te denken over een te hanteren normbedrag. Het college heeft de raad een voorstel gedaan via de nota's 'risicomanagement en weerstandsvermogen 2019' en 'reserves en voorzieningen 2019'. Beide nota's zijn begin december 2019 door de raad vastgesteld. De hoogte van de algemene reserve is voortaan gekoppeld aan de geïnventariseerde risico's en ligt binnen een bepaalde bandbreedte (in de nieuwe situatie bedraagt de norm 1,5 keer de benodigde weerstandscapaciteit met een bandbreedte van plus of min 0,3). Ook de bestemming van het jaarrekeningresultaat is gewijzigd, omdat de reserve sociaal domein inmiddels is uitgeput. Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat wordt er voortaan slechts gekeken naar de (benodigde) hoogte van de algemene reserve en vervolgens wordt een eventueel surplus gedoteerd aan de reserve ontwikkeling stad.

Afspraak 7: incidentele middelen vrij beschikbaar voor de raad

De ervaring van de afgelopen jaren leert dat er behoefte is aan vrij in te zetten incidenteel budget, gedurende het lopende begrotingsjaar. De raad heeft daarmee meer armslag om in te spelen op actuele ontwikkelingen, omdat er direct dekking aanwezig is. Bijvoorbeeld om een financiële bijdrage te leveren aan een initiatief vanuit de samenleving of om een gesignaleerd knelpunt aan te pakken. Binnen de reserve ontwikkeling stad wordt daarom een bedrag van €300.000 aan incidentele ruimte beschikbaar gehouden, te beginnen in 2019 en voort te zetten in de jaren 2020, 2021 en 2022. Niet benutte ruimte schuift door naar het daaropvolgende jaar, waarbij het streven is dit weer aan te vullen tot een bedrag van €300.000.

Stand van zaken: in de programmabegroting 2019 – 2022 is de genoemde €300.000 aan ruimte beschikbaar gemaakt binnen de reserve ontwikkeling stad. Inmiddels zijn de volgende besluiten genomen die een beslag leggen op deze middelen:

1. Aanzuiveren budget motiemarkt 2018 – inzet van middelen in 2019 (€22.050)
2. AVG bestendig maken documentenstroom raad (€50.000)
3. Bevorderen gemeentelijke dekking AED's (€155.000)
4. Klusklas (€41.000)

Dit betekent dat er afgerond nog €32.000 resteert vanuit de oorspronkelijke beklemming. In de kadernota 2021 – 2024 wordt voorgesteld de beklemming weer aan te zuiveren, zodat er in totaal weer €300.000 vrij beschikbaar is aan incidentele dekking.

Afspraak 8: de motiemarkt wordt structureel ingebed

In de Programmabegroting 2018 zijn er op incidentele basis middelen beschikbaar gesteld ter dekking van initiatieven die voortkomen uit de motiemarkt. De motiemarkt wordt in deze nieuwe bestuursperiode voortgezet, waarbij er op structurele basis €150.000 beschikbaar wordt gesteld.

Stand van zaken: in de programmabegroting 2019 – 2022 is besloten de motiemarkt structureel in de begroting en meerjarenraming van dekking te voorzien. Gezien de financiële situatie is er vervolgens in de programmabegroting 2020 – 2023 gediscussieerd over het al dan niet handhaven van dit structurele budget. De raad heeft per amendement besloten geen bezuiniging door te voeren en de structureel beschikbaar gestelde middelen voor de motiemarkt te handhaven.

Afspraak 9: onderzoeksopdracht onroerendezaakbelasting niet- woningen

De gemeenteraad heeft eind 2011 besloten de OZB-gebruikersbelasting op niet-woningen te verschuiven naar de eigenaren. In de periode 2012 – 2017 is deze verschuiving stapsgewijs doorgevoerd en Lelystad kent inmiddels geen gebruikersbelasting meer. Deze

maatregel was primair ingegeven om het leegstandsrisico te verleggen naar de eigenaren van niet-woningen en hiermee de eigenaren een extra stimulans te geven om leegstaande panden alsnog te verhuren (of te transformeren c.q. te slopen als er geen huurders voor te vinden zijn). De stapsgewijze verschuiving in de periode van vijf jaar was bedoeld om eigenaren van niet-woningen de tijd te geven om deze lastenverzwaring te verdisconteren in nieuw af te sluiten huurcontracten. Inmiddels zijn er signalen binnengekomen van eigenaren die niet in staat zijn om deze lastenverzwaring door te berekenen, bijvoorbeeld door contractuele belemmeringen en/of leegstand.

Onderzocht wordt in hoeverre er daadwerkelijk sprake is van een probleem. Daarbij worden de voor- en nadelen van deze verschuiving tegen elkaar afgewogen. Mocht dit leiden tot een besluit om weer een gebruikersbelasting op niet-woningen in te voeren, dan is het uitgangspunt dat dit niet mag resulteren in een begrotingstekort.

Stand van zaken: het college heeft deze onderzoeksopdracht uitgevoerd en de raad geïnformeerd over de resultaten daarvan. Daarbij heeft het college aangegeven dat zij op grond van deze resultaten geen aanleiding ziet in het aanbieden van een voorstel aan de raad om deze belastingverschuiving terug te draaien. De raad heeft besloten daarvan kennis te nemen op 16 april 2019.

4. De veertien thema's van het raadsprogramma

Thema 1 – Energietransitie en duurzaamheid

In de afgelopen raadsperiode zijn er op structurele basis middelen vrijgemaakt voor duurzaamheid. Het bijbehorende uitvoeringsplan is inmiddels ter hand genomen. De huidige ontwikkelingen op dit terrein worden op de voet gevolgd en daar waar nodig worden binnen de bestaande kaders nieuwe accenten of intensiveringen aan de raad voorgelegd. Indien het Rijk komt met nader uitgewerkte plannen en bijbehorende financieringsmogelijkheden wordt hierbij aansluiting gezocht. Duurzaamheid, in ontwikkelingen en besluiten, is voor Lelystad het uitgangspunt.

1. Gasloos als uitgangspunt

De gaswinning in Groningen wordt in de komende jaren sterk gereduceerd en uiteindelijk volledig stopgezet. De ambitie om over te gaan op gasloos wonen komt hiermee in een stroomversnelling en lokaal zal hier op worden ingespeeld. Bij nieuwbouwprojecten wordt honderd procent ingezet op gasloos wonen. Reeds geplande projecten worden uitgedaagd om hier bij aan te sluiten.

Ook binnen de bestaande bouw heeft de gemeente belangrijke opgaven op het gebied van energie, namelijk het zoveel als mogelijk naar nul op de meter brengen van woningen en bedrijven en het verder uitfaseren van het gebruik van aardgas als energiedrager. Deze transitie kan zowel individueel als collectief worden opgepakt. Inwoners worden in ieder geval actief gefaciliteerd bij het oprichten van collectieven. Het doel hierbij is het verhogen van kennis en draagvlak op buurniveau en het gezamenlijk behalen van inkoopvoordelen voor energiebesparing en –opwekking. De duurzaamheidsregisseurs hebben hier inmiddels al stappen in gezet en gaan hiermee door binnen de beschikbare middelen. Lelystad tracht te komen tot afspraken met partijen (zoals Centrada, huurdersverenigingen, Engie, etc.) die invloed hebben op gasloos worden. Om deze ambitie te kunnen behalen, wordt het wenselijke voorstel nummer 19 van de kaderbrief over de warmtevisie (de warmtevisie is het in kaart brengen van kansen voor de verduurzaming van de warmtevraag van Lelystad) gehonoreerd.

Stand van zaken: voor nieuwbouwprojecten is sinds 1 januari 2019 wetgeving van toepassing Wet Voortgang Energietransitie (wet VET). Door deze wet mogen geen vergunningen voor gebouwen meer verleend worden waar gas gebruikt wordt (kleinverbruikers). Voor de bestaande bouw is de warmtevisie in voorbereiding die in 2021 door de gemeenteraad wordt vastgesteld. In deze warmtevisie wordt aangegeven welke wijken er voor 2030 aardgasvrij gemaakt worden en welk alternatieve energiesysteem hiervoor de voorkeur heeft. De effecten (energetisch en economisch) om woningen zoveel mogelijk naar nul op de meter te brengen worden hierbij in beeld gebracht. Bij de voorbereidingen van de warmtevisie worden verschillende partners (waaronder Centrada/Harmonisch wonen, netbeheerders, groene partijen) betrokken.

2. Op weg naar energieneutraal

De gemeente gaat door op de weg naar energieneutraliteit, exclusief mobiliteit, in 2025. Dit wordt bereikt door enerzijds in te zetten op een vermindering van het energieverbruik en anderzijds het opwekken van duurzame energie te stimuleren. Denk hierbij aan windenergie, zonne-energie, het slim aanleggen van groen om hiermee CO2 opslag te creëren en duurzame biomassa volgens de meest recente wetenschappelijke inzichten. Zoals besloten door de raad bij het vaststellen van de kaders van het Lelystads Energiefonds (LEF) op 19-12-2017. College en raad maken de afwegingen op dit punt bij ieder relevant besluit expliciet zichtbaar. Hoewel energieneutraliteit op het gebied van de mobiliteit wellicht niet op korte termijn te bereiken is, zet de raad in op het bevorderen daarvan door in beleid en uitvoering duurzaam vervoer te stimuleren en zo bij te dragen aan vermindering van fijnstof en CO2-uitstoot.

Stand van zaken: voor de volledige verantwoording van wat er op gebied van duurzaamheid is gebeurd komt op zeer korte termijn de evaluatie 2019 naar de raad. In grote lijnen is de status dat we van de doelstelling om in 2025 energieneutraal te zijn 35% hebben bereikt en er zicht is op het halen van de doelstelling. Een kanttekening daarbij is wel dat een deel van de opgave bereikt moet worden door energiebesparing in het bedrijfsleven. De komende periode wordt bepaald hoe dat er uit komt te zien.

3. Aantrekken van duurzame bedrijvigheid

Lelystad zet in op het aantrekken van duurzame bedrijvigheid naar Lelystad, bijvoorbeeld rondom Flevokust Haven en de

luchthaven. Binnen de financiële kaders worden nieuwe initiatieven gestimuleerd voor duurzame bedrijven- en industrieterreinen. Hierbij wordt onder andere ingezet op circulaire inrichting en bouw, hergebruik van grondstoffen en energieneutraliteit. Gestreefd wordt naar een goede samenwerking tussen het bedrijfsleven, ontwikkelaars, onderwijs en overheid.

V

Stand van zaken: bij het vestigen van nieuwe bedrijven wordt met die bedrijven uitvoerig gesproken over de mate van duurzaamheid en mogelijk circulariteit. Daarbij blijkt zonder uitzondering dat alle bedrijven die zich willen vestigen in Lelystad al bezig zijn met maatschappelijk verantwoord, duurzaam en circulair ondernemen.

Industrieterrein Flevokust Haven wordt duurzaam ontwikkeld (circulair -Roof2Road-; samenwerking met Engie in het kader van duurzame energielevering voor aanwezige bedrijven; waterberging; innovatieve duurzame manier van waterberging en waterzuivering; onderzoek naar waterstof initiatief met Alliander). Verder is de situatie dat alle leads voor Flevokust hebben aangegeven dat zij BREEAM/LEED-gecertificeerd willen bouwen.

Lelystad Airport Businesspark (LAB) is reeds een BREEAM gecertificeerd bedrijventerrein. Ook de nieuwe kandidaatvestigings voor LAB hebben aangegeven volgens de hoogste gecertificeerde standaarden te willen gaan bouwen en hun productie- en bedrijfsproces te willen inrichten op duurzame grondslag.

De aanpak die we hanteren is er één van maatwerk per bedrijf en maatwerk op wat we per bedrijventerrein voor stappen kunnen ondernemen. Lelystad is daarom niet meegegaan in de MRA-aanpak (Voorstel dat op de Duurzaamheidstop van de MRA is besproken) die uitgaat van het dwingend voorschrijven van diverse zaken. Bovendien hield dat voorstel in dat alle kosten ten laste van de grondexploitatie moesten worden gebracht. Dit zou naar ons oordeel de financiële armslag van de gemeente te fors aantasten.

Ten aanzien van een verdere aanscherping van ambities: over hoe en in welke beleid dit moet plaatsvinden vindt momenteel regulier overleg plaats. In de jaarevaluatie van het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid is deze samenwerking ook beschreven.

Thema 2 – Wonen

Lelystad wenst een duurzaam, gevarieerd en kwalitatief woningaanbod te creëren dat aansluit op de wensen en mogelijkheden van verschillende doelgroepen. Dit betekent variatie in: type woningen en wijken, de prijs, de mix van (sociale) huur en koop en de uitstraling van de woningen. Daarbinnen wordt ook ruimte geboden aan nieuwe woonvormen en woningbouw. Een duurzaam woningaanbod wordt behaald door het huidige woningaanbod gasarm te maken en op termijn gasloos. Nadrukkelijk wordt gestreefd naar het vergroten van het areaal aan levensloopbestendige woningen. Voor de asbestsanering van daken van woningen en bedrijven streeft Lelystad naar een afronding in 2023.

4. Verhouding 30/70 wordt gehandhaafd en gemonitord

Voor de houding tussen sociale huurwoningen en al het andere aanbod –

koopwoningen, vrije sector huur – wordt de 30% versus 70% regel gehanteerd. Deze percentages worden bij nieuwbouwprojecten per project en overkoepelend per jaar over de hele stad gemonitord. Bij de realisatie van nieuwe sociale huurwoningen wordt nadrukkelijk rekening gehouden met segmenten waarin de wachttijden het langst zijn of in de komende jaren naar verwachting zullen oplopen zoals de wachttijd voor seniorenwoningen. Voor de overige kaders wordt gekeken naar de nog steeds actueel zijnde en door de raad vastgestelde Woonvisie 2016-2020. Deze woonvisie zal in 2021 geëvalueerd en indien nodig herijkt worden.

Stand van zaken: voor de verhouding sociale huurwoningen en al het andere aanbod wordt de 30/70 verhouding gehanteerd en gemonitord. Stadsbreed wordt deze verhouding met regelmaat gemonitord en aan de raad gerapporteerd. Met Centrada wordt met regelmaat gesproken over de voortgang van de nieuwbouw conform de prestatieafspraken. Hierbij wordt de stand van zaken rond de inschrijfduur en zoekduur ook meegenomen¹. De Woonvisie wordt in 2020 geëvalueerd en herijkt en zal vastgesteld worden in 2021.

5. Kaders ontwikkeling stad

De inzet is primair gericht op het stimuleren van initiatieven gericht op het realiseren van meer huurwoningen in de vrije sector (middensegment) en koopwoningen in de categorie €

170.000 - € 270.000. In de komende jaren wordt onderzocht wat er nodig is om de wijken die gebouwd zijn in de jaren '70 en '80 te vitaliseren en te verduurzamen. Hierbij wordt gekeken naar alle woningen (huur en koop). Er wordt actief beleid gevoerd dat is gericht op de leefbaarheid van die wijken. Hierbij worden bewoners, de fysieke omgeving en het openbaar groen betrokken. Bij stadsrenovatie wordt er naar gestreefd om te komen tot een betere verhouding tussen huur- en koopwoningen.

Stand van zaken: voor de ontwikkeling van de stad is de afgelopen jaren ingezet op nieuwbouw op onafgemaakte plekken in de stad. Initiatieven in het middenhuur segment of de koopsector zijn hierbij gestimuleerd. Bij de ontwikkeling van (nieuwe) wijken wordt altijd gestreefd naar een evenwichtige verhouding tussen huur- en koopwoningen. Ook de 30/70 verhouding wordt stadsbreed steeds gemonitord. In 2018 zijn de jaren 70 en 80 wijken nader onderzocht. Mede naar aanleiding van dit onderzoek wordt nu gewerkt aan voorstellen voor wijkvisies en wijk aanpakken, ook in het kader van Lelystad Next Level waar aantrekkelijke woonbuurten een belangrijk thema zijn waarbij onder andere aandacht is voor de leefbaarheid, openbare ruimte en duurzaamheid in de wijken.

6. Corporaties actief stimuleren en ruimte bieden

Van woningbouwcorporaties wordt verwacht dat de corporaties bij uitbreiding van hun areaal met name

inzetten op die categorieën woningen waarvoor de wachttijden het langst zijn en/of waarbij zich specifieke knelpunten voordoen. Er wordt corporaties ruimte geboden om voorafgaand aan sloop van sociale huurwoningen waar koopwoningen of vrije sector huur voor terugkeren, in gelijke aantallen elders sociale huurwoningen te realiseren. Inwoners met een sociale of economische binding met Lelystad worden door

¹ Met ingang van 2018 hanteert Centrada de termen 'inschrijfduur' en 'zoekduur'. De inschrijfduur is de periode vanaf het moment van inschrijving en de zoekduur is de periode waarin de woningzoekende daadwerkelijk actief op zoek is naar een woning. Actief op zoek zijn betekent dat de woningzoekende actief reageert op het woningaanbod. Wachttijden worden op dit moment gedefinieerd op basis van de zoekduur.

het woningaanbod gestimuleerd hier te blijven of te komen wonen. Lelystad wil nieuwe inwoners aantrekken met een beroep waaraan in Lelystad behoefte is. Via de (prestatie)afspraken met woningcorporaties en marktpartijen wordt hierop ingezet.

Stand van zaken: corporaties richten zich bij uitbreiding of vervanging van het bezit op de actuele en toekomstige vraag van de primaire doelgroep. De ruimte die corporaties hebben in het ontwikkelen van woningen anders dan sociale huurwoningen wordt in de Woningwet zeer beperkt. In de woningtoewijzing van sociale huurwoningen mag de corporatie geen onderscheid maken tussen woningzoekenden die wel of geen binding hebben met Lelystad. De gemeente start in maart 2020 een onderzoek naar de noodzaak, wenselijkheid en haalbaarheid om specifieke beroepsgroepen, waar in Lelystad een tekort aan is, voorrang te verlenen bij huisvesting. Dit onderzoek wordt voor de zomer afgerond en zal dienen als input voor de prestatieafspraken van 2021 en de nieuwe Woonvisie en Woonagenda. Tevens zal in de eerste helft van 2020 verdiepingsonderzoek worden gestart naar de kwalitatieve woonbehoefte van verschillende doelgroepen in de diverse segmenten. De resultaten hiervan dienen als input voor de Woonvisie en de Woonagenda en hebben tot doel inzicht te krijgen in de kwalitatieve vraag om vervolgens middels een evenwichtig aanbod groei en doorstroming te realiseren. De verhuisketen die daarmee op gang gebracht kan worden leidt aan de onderzijde van de woningmarkt dan tot meer ruimte. De effecten en voortgang hiervan kunnen worden gemonitord in de mutatiecijfers en de woonruimteverdelingsrapportage van Centrada.

7. Woon- en leefklimaat handhaven

Lelystad is trots op de wijze waarop de stad is vormgegeven en wenst niet in te breiden op duurzaam (en beeldbepalend) groen, tenzij de omgeving daartegen geen bezwaar heeft. Nieuwbouw op onafgemaakte plekken in de stad, waaronder die in het Stadshart en de woonblokken bij Bataviyahaven, krijgt voorrang. Ook wordt blijvend geïnvesteerd in het Stadshart en de culturele voorzieningen voor een prettig woon- en leefklimaat voor jong en oud. Lelystad promoot zichzelf als een vitale ambitieuze stad, waar het prettig wonen en verblijven is. Nieuwe woonvormen die bijdragen aan het kunnen zorgen voor elkaar en het tegengaan van eenzaamheid krijgen de ruimte om in Lelystad gebouwd te worden. Deze woningen dragen indirect bij aan het verminderen van de zorgvraag van mensen. Als met het toewijzen van een woning een beroep op zorg kan worden voorkomen, kunnen de Jeugd en Gezinsteams (JGT) en de Sociale wijkteams in het kader van maatwerk (dus incidenteel) bemiddelen binnen de bestaande prestatieafspraken (zie prestatieafpraak 2.12). De gemeente maakt met Centrada en andere partijen afspraken over het vergroten van de leefbaarheid in met name oudere wijken. Waar mogelijk in samenhang met initiatieven die gesteund worden vanuit 'Mensen Maken de Buurt' en 'Stedelijke Vernieuwing op Uitnodiging'.

Stand van zaken: de afgelopen jaren hebben onafgemaakte plekken in de stad aandacht gehad, zoals vastgesteld met de Woonvisie 2016-2020. Op veel van deze plekken is gebouwd, wordt gebouwd of is de bouw in voorbereiding. Met het oog op de vastgestelde ambities (bijvoorbeeld groei en revitalisering oudere wijken) wordt gekeken naar mogelijke nieuwe locaties. Ook is er ingezet op het woon- en leefklimaat van de stad. Onder andere in het Stadshart is gewerkt aan de uitstraling en leefbaarheid van het gebied. Denk hierbij aan de ontwikkeling van Parkwijk en het Theaterkwartier, maar ook de visievorming op het stationsgebied. Ook in de oudere wijken is, in samenwerking met Centrada, het sociaalwijkteam en betrokken partijen/bewoners gewerkt aan de leefbaarheid. Initiatieven uit de samenleving zijn hierbij ondersteund vanuit Mensen Maken de Buurt of Stedelijke vernieuwing op uitnodiging. Er is ook ruimte voor nieuwe woonconcepten, waaronder woonzorgconcepten.

8. Onderzoek kamerverhuurbeleid

Kamerverhuur komt in Lelystad veel voor. Naast de kamerverhuurpanden die vergund zijn, is sprake van een omvangrijke illegale verhuur. Gelet op het (groeïend) aantal panden en de noodzakelijke intensiveringen van de controles, heeft de raad in 2018 en 2019 middelen beschikbaar gesteld. De panden worden in beeld gebracht en tegelijkertijd wordt gekeken naar de mogelijkheden om deze problematiek structureel aan te pakken. De coalitie wenst dat het onderzoek naar kamerverhuur in Lelystad wordt voortgezet, waarbij wordt gekeken of het bestaande beleid aanscherping behoeft. In dit onderzoek wordt gekeken naar de doelgroepen waarop woningbouwcorporaties en bonafide particuliere verhuurders kunnen sturen.

Stand van zaken: de raad is door het college geïnformeerd over de verkenning die het college heeft uitgevoerd over kamerverhuur en de raad heeft daarbij op 2 april 2019 een voorbereidingsbesluit genomen om uitbreiding van kamerverhuur en woningsplitsing te stuiten. Daarna heeft het college, in lijn met de aangekondigde uitwerking na 2 april, de raad op 8 januari 2020 het voorstel 'van kamerverhuur naar wonen op maat' aangeboden. Daarin wordt een toelichting gegeven over de resultaten van de intensivering van de controles, wordt aan de raad nieuw beleid voorgesteld en wordt de raad geïnformeerd over de besluiten van het college die de realisatie van verschillende huisvestingsconcepten mogelijk maakt voor EU-werkers, spoedzoekers en toetreders tot de woningmarkt. Doelgroepen die vaak afhankelijk zijn van de mogelijkheden van kamerhuur wordt daarmee een alternatieve vorm van huisvesting geboden. Na besluitvorming door de raad kan het nieuwe beleid worden geïmplementeerd.

9. Groenbeheer op acceptabel niveau

het gevoel van welbevinden van de Lelystedeling. Lelystad wil een goed ecologisch beheer. Onderzocht wordt of het mogelijk is meer variatie aan te brengen in het onderhoudsniveau dat op verschillende plaatsen wordt gehanteerd en tegelijkertijd de bewonerstevredenheid te verbeteren, terwijl de kosten beheersbaar blijven. Het gaat hier om zowel het groot onderhoud als het dagelijks onderhoud.

Het onderhoud van het openbaar groen staat met name in de lente en zomer onder druk in Lelystad. Dit heeft een directe relatie met de tevredenheid en

Stand van zaken: dit onderwerp maakt onderdeel uit van het proces dat tevens is gericht op de implementatie van de taakstelling ICL van 2 miljoen euro op het gebied van beheer en onderhoud van de openbare ruimte. In oktober 2018 heeft de raad een verkennende sessie gehouden over deze onderwerpen. Vervolgens heeft de raad de startnota vastgesteld en op 7 juli 2019 besluiten genomen over welke varianten door het college worden uitgewerkt. Op 28 februari 2020 heeft het college de uitwerking aan de raad aangeboden, waarin de resultaten van een bewonersenquête, een onderzoek naar de huidige beeldkwaliteit van de openbare ruimte en de uitwerking van het door de raad vastgestelde bezuinigingsscenario zijn verwerkt. Op grond van dit voorstel kan de raad besluiten hoe de ICL-korting zal worden geïmplementeerd, welk daarbij passend kwaliteitsniveau zal worden aangehouden en welke bijstellingen in het groenbeheer diensgevolge zullen worden doorgevoerd.

Thema 3 – Regionale economie

De groei van het aantal banen door de aantrekkende economie is positief voor Lelystadse inwoners. De ontwikkelingen rondom Flevokust Haven en Lelystad Airport bijvoorbeeld, werken als een magneet op bedrijven, die vervolgens banen voor de Lelystedeling met zich meebrengen. De centrale ligging en goede ontsluiting maken Lelystad aantrekkelijk. Bij verdere ontwikkeling wordt gebruik gemaakt van netwerken in Metropool Regio Amsterdam (MRA) en andere regionale verbanden

10. Vestigingsklimaat optimaliseren

naar een goed ondernemersklimaat in Lelystad, zoals door snelle procedures en korte voorbereidingstijd. Met nieuwe bedrijven en met bedrijven die willen uitbreiden worden afspraken gemaakt om zo veel mogelijk vacatures met Lelystedelingen in te vullen. Door het bieden van veel ruimte, groen en water met excellente woonmilieus en goede voorzieningen en bereikbaarheid wordt de aantrekkelijkheid van Lelystad vergroot.

Om ondernemers maximaal te kunnen faciliteren wordt er continu meegedacht en waar mogelijk worden de groeibelemmeringen weggenomen. Gestreefd wordt

Stand van zaken: Door inzet van de accountmanager bedrijven hebben ondernemers een persoonlijk aanspreekpunt gekregen. De accountmanager verkort de lijnen en ziet erop toe, dat de ondernemersdienstverlening verder wordt geoptimaliseerd en gewaarborgd.

Door (pro)actief frequente bedrijfsbezoeken kan de gemeente vinger aan de pols houden en fungeert de accountmanager als een soort van vooruitgeschoven post. Hierdoor is de gemeente in staat om signalen vroegtijdig op te pakken. Ook neemt de accountmanager actief zitting in diverse relevante gremia zoals bestuursvergadering Platform Noordersluis, bestuurlijke overleggen met Hart van Lelystad, BKL en ondernemersvereniging Lelycentre.

Daarnaast wordt gezamenlijk opgetrokken met Bedrijfskring Lelystad en legt de accountmanager in de bedrijfscontacten relevante verbindingen met onder andere Werkbedrijf Lelystad om die specifieke werkgeversdienstverlening ook onder de aandacht te brengen. Op die manier wordt ook actief ingezet op participatie van Lelystedelingen, die voor korte of lange tijd aan de zijlijn staan. Speerpunten in het accountmanagement richting bedrijven is ook het zorgdragen voor meer georganiseerdheid onder de ondernemers (aansluiting bij bedrijfskring of lokale platforms) en het inzetten op KVO's op alle bedrijventerreinen.

Om een algeheel beeld te verkrijgen van de ondernemerstevredenheid, vestigings- en ondernemersklimaat hebben we tevens een benchmarktool tot onze beschikking. Deze zal aankomend jaar opnieuw worden ingezet, waardoor eerdere uitkomsten kunnen worden vergeleken met de uitkomsten van de nieuwe benchmark.

11. Inzet MRA voortzetten

De samenwerking in MRA-verband wordt voortgezet om het maximale voor Lelystad er uit te halen. Er wordt actief geparticipeerd in het maken van regionaal beleid met inachtneming van lokaal beleid. Wel wordt gekeken of het huidige lokaal beleid voldoende aansluit en worden eventuele belemmeringen weggenomen. In regionaal verband wordt intensiever opgetrokken met Almere en de provincie Flevoland om gezamenlijk een krachtig geluid binnen de MRA te laten horen. De ligging in de regio en het realiseren van goede verbindingen met het bovenregionale netwerk is van groot belang. Om resultaat te boeken, wordt samen met Almere en de provincie Flevoland de samenwerkingsagenda Almere - Lelystad nader uitgewerkt. De raad wordt met regelmaat geïnformeerd over de geboekte resultaten.

Stand van zaken: de samenwerking in MRA-verband ontwikkelt zich steeds verder. Afgelopen jaar hebben we bijgedragen aan de totstandkoming van de MRA-Agenda 2.0, en daarmee aan de basis van de regionale MRA samenwerking voor de periode 2020-2024. Lelystad is actief in de MRA-Platforms Economie en Ruimte, en ook in de MRA-portefeuilles Duurzaamheid, Bouwen en Wonen. De samenwerking als MRA-Deelregio Almere-Lelystad, met de betrokkenheid van de provincie Flevoland ontwikkelt zich ook positief.

We staan aan de vooravond van een economische schaa sprong van de MRA. Het wordt steeds duidelijker dat de kern van de MRA voor veel functies ruimtegebrek heeft. Dit geldt ook voor bedrijventerreinen. Almere en Lelystad faciliteren straks deze schaa sprong.

12. Ontwikkeling Lelystad Airport en Flevokust Haven

De verdere ontwikkeling van Lelystad Airport (binnen de afgesproken

randvoorwaarden, zie bijlage 2) is als een motor voor zowel de regionale als de nationale economie. Lelystad houdt vast aan een opening van Lelystad Airport op 1 april 2020. Daarnaast werkt Lelystad hard aan de ontwikkeling van Flevokust Haven als internationale binnenhaven, met een belangrijke rol in het vervoer van goederen over water. Daarin trekken we samen op met de provincie Flevoland, die verantwoordelijk is voor het buitendijkse deel. Gemeente Lelystad is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het binnendijkse deel.

Stand van zaken: Lelystad Airport: De gemeente is klaar voor de ingebruikname van de luchthaven. De bouw van de nieuwe terminal met alle voorzieningen en de verlenging en verbreding van de landingsbaan zijn in 2019 afgerond. Het eerste deel van de Antony Fokkerweg is aangelegd, de aanleg van de aansluiting met de A6 bij afslag 9 start in februari 2020. De Europese Commissie is akkoord gegaan met de Verkeers Verdelings Regeling (VVR) tussen Schiphol en Lelystad Airport. Sinds november 2019 is ten behoeve van een inregelperiode voorafgaand aan de opening voor groothandelsverkeer luchtverkeersleiding ingesteld. De inwerkingtreding van het voor de opening noodzakelijke wijzigingsbesluit op het Luchthavenbesluit 2015 is als gevolg van de vernietiging van de PAS-methode door de Raad van State opnieuw uitgesteld. Op basis van het advies van de commissie Remkes over stikstof in relatie tot luchtvaart worden maatregelen voorbereid. De minister heeft recentelijk aangegeven, onder andere in verband met de coronacrisis, de opening van de luchthaven uit te stellen tot november 2021 en dat de besluitvorming die nodig is voor openstelling van Lelystad Airport voortvarend zal worden voortgezet.

Economische ontwikkelingen die direct gerelateerd zijn aan de luchthaven worden in afwachting van het definitieve besluit vertraagd. De versterking van de infrastructuur rondom de luchthaven en de daarmee gepaard gaande verbeterde bereikbaarheid leiden tot toename van logistieke (en logistiek gerelateerde) bedrijven in en rondom Lelystad.

Flevokust Haven: De eerste fase van 7,4 hectare binnendijs industrieterrein is eind 2019 bouwrijp opgeleverd. Met drie partijen is eerder een reserveringsovereenkomst getekend. Totale behoefte van die drie partijen is circa 29 hectare. Daarnaast zijn er meerdere geïnteresseerden die Flevokust Haven op hun shortlist hebben staan. Het gros van de belangstelling is logistieke bedrijvigheid. Het huidige bestemmingsplan staat circa 22 hectare industrieterrein toe. Gezien de belangstelling wordt het bestemmingsplan geactualiseerd zodat 43 hectare aan bedrijven uitgeefbaar wordt. Bouwrijp maken blijft gefaseerd uitgevoerd worden. Bouwrijp maken gaat zoveel mogelijk aan de hand van concrete, harde vraag. Voor de vestiging van een datacenter (in de noordelijke punt) wordt een apart bestemmingsplan gemaakt. Gemeente en Provincie Flevoland ontwikkelen samen Flevokust Haven. Om de potentie van Flevokust Haven maximaal te stimuleren werken de gemeente en de provincie een havenbedrijf uit. Gemeente, Provincie en ENGIE werken gezamenlijk aan een duurzame gebiedsontwikkeling.

13. Sterk in Agrofood

De internationale positie van Lelystad op agrarisch gebied wordt versterkt, onder andere met betrekking tot agrofood (de biologische landbouw en internationaal hoogwaardig veterinair onderzoek). De samenwerking met de provincie Flevoland en de Universiteit van Wageningen is en blijft hierbij van groot belang.

Stand van zaken: de kennisinstellingen in Lelystad (en nabije omgeving) op het gebied van agrofood, zullen in het kader van Lelystad Next Level uitgenodigd worden te participeren in de Triple Helix-samenwerking op de terreinen innovatie, onderzoek, onderwijs en ondernemen.

Thema 4 – Stadshart

Het Stadshart bestaat uit het stationsgebied, Parkwijk, het Theaterkwartier en de centrumzone. In de afgelopen bestuursperiode zijn er mooie stappen gezet in het versterken van het gebied. Denk aan de ontwikkeling van het Stadhuisplein en omgeving, maatregelen om het Stadshart te verlevendigen die voortkomen uit het rapport 'Lelystad op weg naar een levendig Stadshart' (door P. Tankink) en het ontwikkelen van een compact winkelrondje. De daarop volgende visienotitie richtte zich op de ontwikkeling van wonen, vrije tijd en uitgaan. Er wordt vol ingezet op het Theaterkwartier en de ABC-(parkeer)locatie in samenhang met de ontwikkeling van Parkwijk.

14. Inzetten op verdere ontwikkeling Stadshart

De doorontwikkeling van het Stadshart wordt verder ter hand genomen. Architectonische kwaliteit van woningen

en gebouwen en vergroening en verfraaiing van de openbare ruimte spelen hierbij een belangrijke rol. Dat laatste is ook terug te zien in het ontwerp van de herinrichting van De Promesse en Waagpassage. In het Theaterkwartier heeft de komst van een bioscoop prioriteit. De nieuwe bioscoop wordt gebouwd in het Stadshart. De aanpak van de leegstand krijgt de komende periode hoge prioriteit. Leegstand kan effectief worden aangepakt als vastgoedeigenaren hun verantwoordelijkheid daarin nemen.

Stand van zaken: een greep uit de ontwikkelingen: de bestrating in De Promesse en de Waagpassage zijn vernieuwd. Waterpartijen zijn aangelegd en bomen geplant in De Promesse. Dit kwartaal is gestart met de herinrichting van deel twee van de Promesse. Voor de komende periode staat de bouw van ruim 400 woningen in het Stadshart gepland. Met de komst van Parkwijk fase 2, het Theaterkwartier, Theaterwonen en Zilverpark-Oost neemt het aantal woningen in het Stadshart aanzienlijk toe.

Wat betreft de bioscoop, horeca en woningen aan de andere kant van het theater (bouwvlak 1 en 3) heeft het college in het voorjaar van 2019 een koop- en ontwikkelovereenkomst getekend. Naar verwachting gaat de bouw van de bioscoop nog in 2020 van start.

In september 2019 heeft het college besloten om ontwikkelaar WOONstraks uit Almere exclusiviteit te verlenen voor een ontwikkeling op de locaties Theaterwonen en Zilverpark Oost. Inmiddels heeft WOONstraks voor beide locaties kwalitatief goede plannen uitgewerkt, welke ook door onze supervisor voor het Theaterkwartier zeer positief zijn beoordeeld. Voor de locatie Theaterwonen gaat het om maximaal 50 appartementen en voor de locatie Zilverpark-Oost om maximaal 35 appartementen. De woningen op deze locaties zullen rond de zomer in verkoop gaan.

De uitwerking van deelgebied 4 en Stationsbalkon-Noord voorziet in de vervanging van de hellingbaan die toegang geeft voor auto's om de Waaggarage in te rijden. Tijdens de uitwerking is gekeken of de hellingbaan een plek op Stationsbalkon-Noord kan krijgen. Het verplaatsen van de hellingbaan geeft ruimte om op de plek van de huidige hellingbaan een kwalitatief hoogwaardig en stedelijk woongebied te ontwikkelen. Een besluit over de verplaatsing zal eerst aan de raad worden voorgelegd.

Er ligt een strakke planning voor ontwikkeling van het gebied. Het ontwerp bestemmingsplan Theaterkwartier is in procedure, er is overeenstemming voor het uitplaatsen van de laatste huurder en er wordt gewerkt aan de toekomstige inrichting van de openbare ruimte van o.a. de Agorahof. De daadwerkelijke bouw gaat van start als het bestemmingsplan is vastgesteld (voor het theaterkwartier), de grond bouwrijp is gemaakt en de omgevingsvergunning is verleend.

Afgelopen periode is een bijeenkomst georganiseerd om met vastgoedeigenaren in gesprek te gaan over het gebied Stadhuisstraat e.o.. Versnipperd eigendom maakt dit niet altijd even makkelijk. Er worden gesprekken gevoerd waarin het gaat over hoe we in delen van het Stadshart winkelvastgoed kunnen omkleuren naar andere functies zoals wonen. Hiermee houden we vast aan de ambitie van een compact winkelgebied, geconcentreerde horeca, aantrekkelijke openbare ruimte en meer wonen.

15. Bruisend Stadshart voor, door en met ondernemers, culturele instellingen en inwoners

De ondernemers gaan aan de slag met marketing en promotie om een

hartverwarmend Stadshart te creëren. Ze kunnen daarvoor de middelen vanuit het ondernemersfonds inzetten. Ook de gemeente levert een bijdrage. Er worden diverse evenementen georganiseerd die bijdragen aan de versterking van de identiteit van het Stadshart. Nieuwe creatieve plannen gericht op meer beleving komen van de grond in overleg met betrokken ondernemers, culturele instellingen en inwoners van jong tot oud.

Stand van zaken: de gemeente Lelystad, Stichting Ondernemersfonds Lelystad Centrum en ondernemersvereniging Hart van Lelystad werkten ook in 2019 samen aan een levendig Stadshart. Samen met ondernemersvereniging Hart van Lelystad is een plan van aanpak uitgewerkt om ook in 2020 bezoekers naar het Stadshart te trekken met onder andere leuke en bijzondere evenementen. 2019 kenmerkt zich door geslaagde en minder geslaagde evenementen. Op basis van evaluaties wordt verder gewerkt aan een sterke positionering van het Stadshart.

16. Verdere verbetering openbare ruimte

verbeterde duurzame verlichting. De reserve ontwikkeling stad kan worden ingezet als financieringsbron voor initiatieven, waarbij de beleving van bezoekers voorop moet staan.

Als er financiële mogelijkheden zijn, wordt er gekeken naar manieren om de kwaliteit van het Stadshart verder te verhogen, bijvoorbeeld door

Stand van zaken: ondanks de financiële krapte is de bestrating in De Promesse en de Waagpassage vernieuwd. Zijn waterpartijen aangelegd en bomen geplant in De Promesse. Dit kwartaal is gestart met de herinrichting van deel twee van de Promesse. Er wordt daarnaast gewerkt aan de toekomstige inrichting van de openbare ruimte van onder andere de Agorahof, openbare verlichting is hier onderdeel van.

Thema 5 – Sociaal domein

In de afgelopen jaren is een goede start gemaakt met het oppakken van de gedecentraliseerde taken binnen het sociaal domein. In de implementatiefase lag de focus primair op het realiseren van een zo soepel mogelijke overgang. De drie decentralisaties zijn hierbij ieder afzonderlijk aangevlogen, maar met de raad is inmiddels afgesproken om met ingang van 1 januari 2019 te gaan werken met een integrale kadernota voor het sociaal domein. Door met een kadernota voor het hele sociaal domein te werken, komt er meer samenhang op het terrein van de (arbeids-)participatie, ondersteuning, begeleiding en jeugdhulp.

De kansen die de decentralisaties bieden, worden daarbij optimaal benut, waardoor een unieke kans ontstaat om het complexe sociaal domein efficiënter en effectiever te maken. Omdat er veel samenhang is tussen jeugdhulp en onderwijs wordt er de komende vier jaar gewerkt aan een integrale benadering van de drie domeinen én onderwijs.

17. Stimuleren zelf- en samenredzaamheid

Redzaamheid heeft te maken met de mate waarin inwoners in staat zijn of in staat kunnen worden gesteld om activiteiten te

ondernemen en de mate waarin ze een beroep kunnen doen op hun eigen netwerk om hen te helpen. Het gaat dan bijvoorbeeld om alledaagse zaken als het afhandelen van financiële zaken, het onderhouden van sociale contacten, het werken met de computer, maar ook het kunnen oplossen van problemen binnen het gezin. Samenredzaamheid is een variant op zelfredzaamheid, waarbij de nadruk niet ligt op wat een inwoner zelf allemaal kan - of zou moeten kunnen met tijdelijke hulp vanuit de gemeente - maar wat inwoners samen kunnen bereiken. Innovatieve ideeën kunnen daarbij helpen, als de op preventie gerichte betrokken partijen zoals Humanitas, Welzijn Lelystad, Lelykracht, onderwijs, etc. dat samen met inwoners oppakken.

Steeds meer Lelystedelingen nemen nu al zelf het initiatief tot het gezamenlijk oplossen van maatschappelijke vraagstukken in hun leefomgeving. Deze initiatieven worden gestimuleerd, gefaciliteerd en tijdelijk in beperkte mate ondersteund, vooral in de opstartfase. De gemeente financiert dergelijke activiteiten niet door het structureel overhevelen van budget. De in de afgelopen jaren ontstane initiatieven zoals de Ideeënmakelaar, de Motiemarkt en Mensen Maken de Buurt, worden van harte ondersteund en gecontinueerd. In vervolg op het experiment met een buurtbegroting in Lelystad-Haven, waarbij er geleerd is van de goede en minder goede ervaringen, wordt gestart met een nieuwe pilot. Het initiatief De Lelystadse Uitdaging zorgt voor een belangrijke verbinding van het bedrijfsleven met de maatschappelijke organisaties. Deze verbinding levert veel op voor de stad en wordt voortgezet. Naast 'Welzijn op Recept' wordt onderzocht of 'Sporten op Recept' en 'Geletterdheid op Recept' een waardevolle aanvulling kunnen zijn om de zelfredzaamheid van Lelystedelingen te vergroten. Er is aandacht voor de waardevolle inzet van mantelzorgers en vrijwilligers.

Stand van zaken: binnen de Wmo ligt de nadruk op het stimuleren van zelf- en samenredzaamheid. Vanuit de Sociaal Wijkteams wordt hierop nadrukkelijk ingezet, wanneer inwoners zich melden met een ondersteuningsvraag. Ook investeren wij in aanbod dat bijdraagt aan zelf- en samenredzaamheid, zoals de financieel spreekuren en het stimuleren van vrijwilligerswerk. Voor wat betreft bewonersinitiatieven is er vanuit het loket Mensen Maken de Buurt een breed ondersteuningsaanbod. Inwoners worden gestimuleerd hun ideeën voor de buurt of de stad tot uitvoer te brengen. Er is in dit kader o.a. een Ideeënmakelaar actief in de stad. De Lelystadse Uitdaging is een belangrijke verbinding tussen het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties en leidt tot mooie samenwerkingen. Vanuit Welzijn op Recept verwijzen huisartsen door naar welzijnsactiviteiten, waaronder ook beweegactiviteiten zoals loopgroepen. Welzijn op Recept is ook onderdeel van het gezondheidsbeleid. Daarnaast zetten Huis voor Taal en ROC in 2020 extra in op het signaleren van laaggeletterdheid en doorverwijzen naar het taalaanbod door huisartsen.

Het begrotingsexperiment in Lelystad-Haven is afgesloten en ook het tweede experiment in de Punter is inmiddels afgerond. De evaluatie is aan de raad verzonden, waarbij is toegezegd dat na afronding van het project Placemaking in Jol een eindadvies aan de raad zal worden voorgelegd.

18. Maatwerk voor de professional

de professional in de uitvoering is hierbij belangrijk, zodat samen met de inwoner besloten wordt wat de beste oplossing is. Dit kan zowel in de vorm van zorg in natura als in de vorm van een persoonsgebonden budget. Maatwerk is er op gericht de zelfredzaamheid van inwoners te vergroten, waardoor tegelijkertijd de kosten verminderd kunnen worden.

Er wordt samen met mensen beslist, niet over mensen. Inmiddels is er een mooi systeem opgebouwd, dat verder kan worden doorontwikkeld. Regelvrijheid voor

Stand van zaken: inwoners met een ondersteuningsvraag kunnen terecht bij de Sociaal Wijkteams. Daar wordt dan samen met de inwoner gekeken wat de inwoner (of zijn netwerk) zelf kan oppakken en welke ondersteuning mogelijk/nodig is om zelfstandig te kunnen blijven functioneren. Er wordt daarbij breed gekeken naar de problematiek en mogelijke oplossingsrichtingen.

Binnen de Wmo zijn de regels/voorschriften algemeen gehouden. Er wordt bijvoorbeeld voor een aantal diensten gewerkt met budgetfinanciering. Professionals hebben zo de ruimte en de verantwoordelijkheid om binnen het vastgestelde budget hun dienstverlening goed af te stemmen op de ondersteuningsvraag van de cliënt. Verder biedt dit de mogelijkheid om snel op- of af te schalen als dit nodig is. Ook stimuleert dit partijen om te komen tot creatieve oplossingen. Het vergroten van zelfredzaamheid en het ruimte geven aan professionals blijven belangrijke principes binnen de Wmo en wij zullen hierop blijven sturen.

19. Experiment City Deal Inclusieve Stad

kader daarvan wordt onderzocht wat de City Deal Inclusieve Stad die in andere gemeenten heeft plaatsgevonden kan bijdragen aan het leveren van meer maatwerk. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek wordt gekeken of er ook in Lelystad verbeteringen doorgevoerd kunnen worden. Het gaat hierbij om maatwerk voor inwoners die meerdere vormen van ondersteuning nodig hebben, gericht op het creëren van een inclusieve samenleving. Dat is een opdracht aan de Sociale wijkteams en de Jeugd en Gezinsteams. De teams kunnen samen met de inwoner onderzoeken wat er nodig is om zelf- en samenredzaamheid te vergroten. Ook het werken met de 'omgekeerde toets' door gemeente en wijkteams maakt deel uit van het onderzoek (zie link in bijlage 2 van het raadsprogramma). Soms is er geld nodig, soms gaat het om het leggen van contact. Dit vraagt om maatwerk dat niet van bovenaf wordt opgelegd. De teams krijgen daarvoor een regelvrij en voorwaardenarm budget, binnen het totale beschikbare budget van het sociaal domein. De gemeente zet zich in voor implementatie en zichtbare verankering van het VN-verdrag Handicap (inclusief haar beleid).

Binnen de drie domeinen wordt gekeken of er geld kan worden vrijgemaakt voor inwoners die tussen wal en schip dreigen te vallen. In het

Stand van zaken: de basis van de City Deal is dat professionals in de wijk samen werken aan een innovatieve en integrale aanpak voor inwoners met een meervoudige hulpvraag. Er wordt daarbij gezocht naar maatwerkoplossingen aansluitend bij de leefwereld van betrokkenen. De Sociaal Wijkteams en de Jeugd- en gezinsteams werken vanuit het principe dat eerst gekeken wordt wat iemand zelf (met behulp van zijn netwerk) kan doen en vervolgens of en welk maatwerk aanvullend nodig/wenselijk zijn om inwoners toch weer zoveel mogelijk zelfstandig te laten participeren. De omgekeerde toets is daarbij uitgangspunt: kijken wat nodig is in plaats van redeneren vanuit de regels. Vanuit de gemeente hebben we de regels ook flexibeler gemaakt zodat er ruimte is om te komen tot passende oplossingen. Binnen het Programmaplan Sociaal Domein, onderdeel Wmo is er een verder een budget geraamd zodat er ook in heel specifieke situaties maatwerk geboden kan worden. Er is (met een meer integrale aanpak rond het sociaal domein) nog wel meer winst te halen. Dit heeft aandacht en zal ook het Programmaplan Sociaal Domein 2021 een speerpunt zijn. Wat betreft inclusiviteit: dit is opgenomen in de Kadernota Sociaal Domein en is/wordt ook onderdeel van de beleidsontwikkeling op andere beleidsterreinen.

20. Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

de preventiegerichte partijen, het welzijnswerk en de zorgverleners. Door de investeringen in de sociale basisinfrastructuur kunnen inwoners zonder indicatie gebruik maken van algemene voorzieningen, zoals buurthuizen, financiële spreekuren en dergelijke. Pas als het nodig is komen de Sociale wijkteams in beeld, die in nauw overleg met de inwoner aan de slag gaan met de beschikbare maatwerkoplossingen.

De uitvoering van de Wmo wordt door de inwoners gewaardeerd. Er is een goede samenwerking ontstaan tussen

In de komende periode wordt meer ingezet op preventie, onder andere gericht op een gezonde en actieve leefstijl. Daarnaast is eenzaamheid een belangrijk thema, waar meer aandacht voor moet zijn. De gemeente wil de trend van toenemende eenzaamheid doorbreken en werkt hiervoor samen met veel partijen. De Sociale wijkteams spelen hierin een belangrijke rol.

Stand van zaken: de genoemde thema's hebben veel aandacht binnen het Wmo en gezondheidsbeleid. In het Programmaplan Sociaal Domein 2020, onderdeel Wmo is aangegeven wat we doen om de basis te versterken. Een voorbeeld is de opening van buurtkamers, waar mensen met een wat zwaardere ondersteuningsvraag terecht kunnen. Ook wordt er gewerkt aan "GGZ in de wijk". Het gaat hierbij om een samenhangende aanpak om ervoor te zorgen dat inwoners met GGZ problematiek op een goede manier zelfstandig kunnen wonen en overlast wordt voorkomen.

Wat betreft eenzaamheid. Dit heeft binnen het Wmo beleid een belangrijke plaats gekregen. We nemen deel aan het landelijk programma 'een tegen eenzaamheid'. Er is inmiddels in Lelystad een "ronde tafel tegen eenzaamheid" ingesteld waarin alle betrokken partijen samenwerken om tot een gerichte aanpak te komen. In bijlage 4 van het Programmaplan Sociaal Domein 2020, onderdeel Wmo is een factsheet opgenomen met de lokale aanpak tegen eenzaamheid.

21. Jeugdhulp

De raakvlakken tussen jeugdhulp en het onderwijs zijn groot. Daarom is er de komende jaren veel aandacht voor een integrale aanpak, dwars door de vier domeinen heen, in verbinding met het preventieve werkveld. Om binnen de jeugdhulp uiteindelijk de zware zorg te verminderen, is het noodzakelijk om de problematiek vanuit een breder perspectief te benaderen. Er zal integraal in kaart worden gebracht wat de huidige inzet is op deze terreinen, zodat er vervolgens meer samenhangend beleid op kan worden ontwikkeld. De professional krijgt de ruimte zonder de opvoedende rol over te nemen. Bij hulp wordt samengewerkt met de omgeving van de ouders en vanuit het principe 'een gezin, een plan, een regisseur'. Dit geldt ook voor pleegzorgsituaties. Er is aandacht voor efficiënte en doelmatige inzet van overleg tussen de verschillende zorgverlenende partijen. Goede samenwerking met het onderwijs, huisartsen, politie en andere zorgverleners is belangrijk. Het jongerenwerk wordt voortgezet.

Het is in deze bestuursperiode noodzakelijk scherpe keuzes te maken om op termijn binnen de beschikbare rijksmiddelen voor de jeugdhulp te kunnen blijven. Het is hierbij onontkoombaar dat er in de komende jaren een aanvullend bedrag vanuit de algemene middelen wordt vrijgemaakt, in aanvulling op de rijksmiddelen (zie ook afspraak 4 uit het hoofdstuk 'Financiële kaders'). Op een zo'n kort mogelijke termijn worden de uitgaven voor jeugdhulp beperkt tot de gelden die daarvoor van rijkswege beschikbaar worden gesteld, zonder dat er kinderen tussen wal en schip vallen.

Stand van zaken: tot op heden zijn we er nog onvoldoende in geslaagd om binnen de beschikbare middelen te blijven voor jeugdhulp, het raadsprogramma is op dit punt dan ook nog niet gerealiseerd. Hier wordt echter vol op ingezet. Op 29 oktober en 3 december 2019 is de raad door het college bijgepraat over de ontwikkelingen ten aanzien van de jeugdzorg. De Taskforce Jeugdzorg heeft deze bezuinigingsrichtingen verder uitgewerkt en maatregelen geformuleerd voor 2020. Met de Aanpak jeugdzorg 2020 wordt invulling gegeven aan de taakstelling van €0,5 miljoen die door de raad is meegegeven. Daarnaast wordt er geanticipeerd op een extra nadeel van €0,5 miljoen, zoals reeds is gemeld in de begrotingsmonitor januari 2020. In totaal moet de Aanpak jeugdzorg 2020 daarmee dit jaar €1 miljoen opleveren. De raad is in maart over deze aanpak 2020 geïnformeerd (BOB-sessie 17 maart in verband met Corona geannuleerd).

Daarnaast zullen er in de periode tot juni maatregelen voor de aanpak voor 2021 en verder worden uitgewerkt. Deze aanpak die ons duurzaam perspectief biedt, wordt in juni ter besluitvorming aan de raad aangeboden. Deze aanpak kan vervolgens worden opgenomen in de begroting 2021 en worden geïmplementeerd.

Ten aanzien van de verbinding jeugd en veiligheid is de groepsaanpak overlast gevende jongeren geïmplementeerd en boekt het Eropaf-team goede resultaten. We verwachten in 2020 dit met data te kunnen onderbouwen. Daarnaast doet de Gemeente Lelystad mee als 1 van de 4 pilot-gemeenten aan het project 'aanpak ondermijning jeugd', een initiatief van de VNG, branchevereniging Sociaal Werk Nederland en MKB-Nederland. De komende periode staat in het teken van het in elkaar vervlechten en daarmee versterken van deze initiatieven, waarbij de uitbreiding van het jongerenwerk op straat met ca. 4,5 fte een extra impuls zal geven richting de beoogde resultaten.

22. Aanvalsplan op het gebied van Jeugdhulp en het onderwijs

Lelystad heeft een forse opgave voor de uitvoering van

de jeugdhulp, maar ook op het gebied van onderwijs. In de komende periode wordt integraal in kaart gebracht wat de huidige inzet is op deze terreinen, zodat er vervolgens meer in samenhang beleid op kan worden ontwikkeld. Hierbij wordt er gekeken naar wat er nodig is om op structurele basis te komen tot een breed aanvalsplan voor de jeugdhulp en het onderwijs. De aangekondigde middelen vanuit het Rijk voor het onderwijsachterstandenbeleid zijn hiervoor een zeer welkome aanvulling (zie link bijlage 2 van het raadsprogramma).

Stand van zaken: het Aanvalsplan jeugd en onderwijs maakt onderdeel uit van de brede aanpak jeugdzorg 2020 en is een concrete uitwerking van de 4e bezuinigingsmaatregel (doelgerichter samenwerken met het onderwijs). Deze actie is nog in volle gang, vandaar dat dit een oranje kleur heeft gekregen. De afgelopen periode zijn veelvuldig gesprekken gevoerd met het onderwijs- en jeugdveld om te komen tot een breed gedragen Aanvalsplan jeugd en onderwijs. De kerngroep (afvaardiging van onderwijs-, jeugd en gemeente) heeft toegewerkt naar een eerste concept dat eind maart is afgerond. Met dit concept-plan in de hand gaat de kerngroep haar achterban raadplegen, om het concept verder aan te scherpen en commitment in het brede onderwijs- en jeugdveld te krijgen. In dat kader is met de raad een brainstormsessie aangevraagd in de maand april. Meer informatie over de voortgang en vervolg van Aanvalsplan is te vinden in de informatienota Aanvalsplan die begin maart aan de raad is aangeboden.

23. Participatiewet

De uitvoering van de Participatiewet gaat ervan uit dat iedereen zelf verantwoordelijk wil zijn voor zijn of haar leven en dat ook is. Soms is er een duwtje in de juiste richting nodig en voor de inwoners die het echt niet kunnen

is er een vangnet. Centraal staat de komende periode dat er meer aandacht en middelen gaan naar re-integratie en opleiding. Dit zorgt er mede voor dat mensen arbeidsfit worden. De doorontwikkeling van de Social firm wordt van harte ondersteund. Het Lelystad Akkoord wordt voortgezet en zo mogelijk versterkt.

Stand van zaken: A. Ontwikkeling en samenstelling cliëntenbestand: Ten opzicht van begin 2018 is het bestand gedaald. Deze daling is voor een belangrijk deel toe te schrijven aan de toegenomen vraag naar arbeid waardoor het perspectief voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt gunstiger is geworden. De inspanningen die door het Werkbedrijf Lelystad moet leveren om mensen zoveel mogelijk te plaatsen bij reguliere werkgevers door het arbeidsfit te maken is echter groter geworden. Dit wordt veroorzaakt doordat de populatie in de Participatiewet sinds 2015 complexer is geworden omdat er niet meer ingestroomd kan worden in de sociale werkvoorziening en de jongeren met arbeidscapaciteit die voorheen in de Wajong instroomden (UWV), nu door de gemeente worden begeleid. Daar waar de Wet Werk en Bijstand in principe volledig gericht was op door- & uitstroom groeit de groep personen die in aanmerking komen voor een beschut werken baan, of een baan in het kader van de banenafpraak de komende jaren verder.

B. Re-integratie en opleiding Scholing: Speerpunt uit het raadprogramma was re-integratie en opleiding. De samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en gemeente is goed van de grond gekomen. Daar waar in het verleden re-integratie en opleiding niet hand in hand gingen in scholing een van de belangrijkste componenten geworden om arbeidstoeleiding c.q. arbeidsfit maken van de doelgroep. Concreet zijn er een aantal initiatieven gestart. In samenwerking met de gemeente Almere, het UWV, het MBO College Lelystad/Scala en het Werkbedrijf Lelystad is een opleidingstraject logistiek uitgevoerd voor nieuwe medewerkers Inditex. Er is een Leer-Werkbedrijf Zorg van start gegaan en een project werken in de Techniek. Aan de opleidingstrajecten Zorg en Techniek is een baangarantie verbonden. Het Werkbedrijf Lelystad heeft het voornemen nog minimaal twee leerwerkbedrijven te starten voor de techniek en logistiek.

Voor jongeren wordt is het Rif project Lelytalent uitgevoerd. Lelytalent is een initiatief van ROC van Flevoland in nauwe samenwerking met Gemeente Lelystad, Werkbedrijf Lelystad, Eduvier onderwijsgroep en bedrijven.

C. Lelystad Akkoord: Structurele financiering voor de ondersteuning van het Lelystad akkoord is gerealiseerd. Het Lelystad Akkoord heeft ruim 175 Vrienden. Er zijn 7 Masterclasses gerealiseerd (waaraan steeds 40 tot 60 ondernemers deelnamen). Onderwerpen zoals "Psychische kwetsbaarheden op de arbeidsmarkt", "Sociaal ondernemen" "Wet arbeidsmarkt in balans en wet compensatie transitievergoeding". 4 Leerwerkverkiezingen, een banenmarkt en een bijbanenmarkt zijn georganiseerd. Ook organiseerde het Lelystad Akkoord twee Symposia ('Talent en beperking' met Esther Vergeer en het event 'Vinden en binden van gemotiveerde medewerkers' op de luchthaven met

prof.dr. Henri de Groot (VU) en bedrijven aan het woord). T.b.v. de SVOL is het Transferpunt Onderwijs – Bedrijfsleven ('Link') opgericht. Rondom alle evenementen hebben we de zichtbaarheid via social media en de pers optimaal benut. Het Werkbedrijf geeft aan dat het Lelystad Akkoord de toegankelijkheid en bereidheid van de Lelystadse bedrijven aanmerkelijk heeft vergroot.

24. Doorontwikkeling Social firm

waar dit niet lukt, is er de mogelijkheid om vrijwilligerswerk met maatschappelijke meerwaarde te doen. De gemeente geeft het goede voorbeeld door een personeelsbeleid dat aansluit op deze inclusieve arbeidsmarkt. De gemeente biedt stageplaatsen aan en zorgt er samen met het onderwijs en bedrijfsleven voor dat in Lelystad voor iedere leerling een stageplek beschikbaar is. Zo zet Lelystad een stap naar een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

Lelystad moet een wettelijk aantal beschutte werkplekken inzetten voor mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking. Lelystad doet er alles aan om met ambitie banen te creëren voor mensen met een arbeidsbeperking. Hierbij wordt gekeken naar werkplekken in het onderwijs, de zorg, bij maatschappelijke instellingen en bij de gemeente zelf.

Stand van zaken: A. Social Firm: Social Firm gaat in 2020 volledig van start. De besluitvorming is bij de deelnemende gemeenten afgerond. Omdat de gemeente Noordoostpolder de Werkcorporatie niet wenste in te brengen in de Social Firm blijft het Werkbedrijf Lelystad ook een zelfstandige entiteit. De transitie naar Social Firm is nu vormgegeven binnen Concern voor Werk N.V. Het implementatieplan is hierop aangepast. De GR is omgevormd tot een bedrijfsvoering organisatie. Er blijft een nauwe samenwerking tussen het Werkbedrijf Lelystad, Concern voor Werk NV en de Werkcorporatie.

B. Gemeentelijk beleid: Op 6 februari 2018 is er in het college een besluit genomen voor over de wijze waarop invulling gegeven wordt aan de gemeentelijke taakstelling banenafpraak. P&O heeft deze opdracht opgepakt en in verschillende acties vertaald. Een groep van MRA trainees heeft onderzoek gedaan naar de mogelijkheden binnen de organisatie. Daarnaast is gekeken naar de (technische) opties van job carving (opsplitsing van functies in meer en minder eenvoudige taken). Tevens zijn gesprekken gevoerd met de managers en de begeleiders van de doelgroep om te kijken waar werk en aanbod het beste te matchen valt. Ook is aan de salarispiramide een zogenaamde schaal A toegevoegd – conform de uitgangspunten van de VNG – om eventuele nieuwe medewerkers te kunnen uitbetalen. De belangrijkste conclusie van het onderzoek van P&O was dat er ondanks voldoende draagvlak onder het management, nauwelijks beschikbaar werk kon worden gevonden. Besloten is dat het WBL de banenafspraken in dienst neemt – op het ritme van de jaarlijks via natuurlijke weg vrijkomende vacatures, en aan het werk zet op gemeentelijke kavels. De betreffende medewerkers worden gedetacheerd bij de gemeente (en tellen dus mee voor het quotum van de gemeente). De medewerkers voeren gemeentelijk werk uit.

C. Realisatie beschut werken: Tot en met het derde kwartaal 2020 zijn 25 plaatsen beschut werken gerealiseerd. Deze mensen zijn in dienst genomen door Concern voor Werk en tewerk gesteld in de infrastructuur van Concern voor Werk. De doelstelling om hen zoveel mogelijk te plaatsen bij reguliere werkgevers is maar beperkt gerealiseerd. Medewerkers voor Beschut Werk worden in eerste instantie beoordeeld op werken bij een reguliere werkgever. De praktijk leert echter dat maar een zeer beperkt aantal hier duurzaam geplaatst kan worden en het merendeel vindt werk binnen de infrastructuur van Concern voor Werk. Momenteel zijn twee Beschut Werkers extern geplaatst. Een in dienst bij een werkgever en een gedetacheerd.

25. Arbeidsfit

Het uitgangspunt bij de uitvoering van de re-integratiewerkzaamheden is dat Lelystedelingen 'arbeidsfit' worden, zodat uiteindelijk de stap naar betaald werk gezet kan worden. Arbeidsfit zijn heeft te maken met attitude/houding, kennis en kunde. Met innovatieve werkwijzen wordt hierop ingezet, waarbij de ruimte om te experimenteren wordt opgezocht.

Stand van zaken: A. Nieuwe banen: De afgelopen twee jaren heeft er i.s.m. TNO, Werkbedrijf Lelystad, Windesheim en een aantal bedrijven een experiment Nieuwe banen. Vraagstelling voor dit onderzoek was hoe kwetsbare groepen kunnen profiteren van de te verwachten banengroei in Lelystad door uitbreiding van bestaande bedrijven, de komst van nieuwe bedrijven en de verwachte groei in de zorgsector. De nieuwe Banen methodiek werd ontwikkeld om de groei van de werkgelegenheid te verbinden aan inclusie.

De uitgangspunten van de Nieuwe Banen methodiek zijn:

1. Niet de werkzoekende, maar de baan staat centraal
2. Werkgevers kijken vooruit en brengen in kaart welke nieuwe banen er door groei van hun organisatie ontstaan;
3. Voor de baan daadwerkelijk ontstaat, leert de werkzoekenden de vaardigheden die nodig zijn voor de baan. Inleren kan plaats vinden bij de werkgever, het Werkbedrijf, een andere werkgever of bijv het ROC.
4. Na een bepaalde periode (maximaal twee jaar) ontstaat de nieuwe baan als duurzame reguliere baan.

Voor het Werkbedrijf Lelystad en de gemeente Lelystad is de belangrijkste opbrengst van de pilot Nieuwe Banen de overgang van aanbodgericht naar vraaggericht werken. De ontwikkeling van de leerwerkbedrijven in techniek, logistiek en zorg zijn innovatieve concepten die voortvloeien uit deze benaderingen. Het zorg leer werkbedrijf is van start gegaan leerwerk bedrijf techniek en logistiek staan op de planning voor de komende jaren.

B. Maatschappelijke banen: We zien de vraag naar eenvoudige, informele ondersteuning groeien en we zien ook dat een grote groep Lelystedelingen werkeloos is, een uitkering heeft en door allerlei omstandigheden (nog) niet in staat is om zomaar bij een bedrijf aan de slag te gaan. Maar dat ze aan de slag willen, dat is duidelijk! In het project maatschappelijke banen brengt de gemeente deze vraag naar hulp en deze vraag naar werk bij elkaar. Burgers voor burgers, in de eigen wijk en buurt. Betrokken en actieve wijkbewoners met een uitkering met de benodigde vaardigheden krijgen een baan aangeboden en gaan aan de slag in de wijk. We beginnen vanuit onze Kluswinkel waar we al enkele jaren ervaring hebben opgedaan met technische klussen. In de komende twee jaar gaan we dat ondersteuningspakket uitbreiden. Dat wordt een lerend traject. We bieden hulp aan en kijken tegelijkertijd om welke hulpvraag het nu precies gaat. We stellen ons de vraag hoe dat er in de toekomst uit zal gaan zien. Dit doen we in nauwe samenwerking met de reguliere aanbieders van zorg en ondersteuning in de wijk en de vrijwilligersorganisaties. De gemeente bouwt zo verder aan maatschappelijke banen, waarin burgers met een afstand tot de arbeidsmarkt aan de slag gaan voor kwetsbare bureaus, voor een mooie leefomgeving, voor een welvarend en vooral ook sociaal Lelystad. In samenwerking met de startfoundation wordt in 2020 gewerkt aan een businesscase om het concept maatschappelijke banen voor de lange termijn exploitabel te maken. De maatschappelijke banen worden onderdeel van de z.g. "parallele arbeidsmarkt" Het concept ontwikkelt door Ton Wilthagen, hoogleraar arbeidsmarktvraagstukken in Tilburg. Een concept waarin mensen die geen regulier werk hebben, activiteiten verrichten die in economisch opzicht misschien niet rendabel zijn, maar wel maatschappelijke waarde hebben. Ook in het recent verschenen rapport van de WRR "Het betere werk" wordt een vergelijkbaar concept geadviseerd, de basisbaan.

C. Project langdurig werklozen' Met middelen uit het transitiefonds is het Project Toeleiding Langdurig Werklozen gestart. In de eerste helft van 2019 is gestart met de uitvoering van dit project. Het doel van dit project is om mensen die langer dan 3 jaar werkloos zijn extra ondersteuning en scholing te bieden om (weer) aan de slag te gaan bij een werkgever. De belangrijkste hiervan waren het WijkLeerbedrijf Zorg, een maatwerk sollicitatietraining, extra persoonlijke coaching en een basisopleiding Logistiek voor Inditex. Naast het project dat door het Werkbedrijf Lelystad is uitgevoerd loopt een traject van Welzijn Lelystad om mensen die uitvallen in het werktraject opvangen en begeleiden in de andere levensgebieden opdat zij weer kunnen terugkeren naar de arbeidsmarkt om te werken naar vermogen. Dit laatste is beperkt van de grond gekomen. Het maakt zichtbaar dat de wijze waarop we in Lelystad de begeleiding van de gehele doelgroep van de participatiewet georganiseerd hebben tekortkomingen laat zien omdat een te grote groep buiten beeld raakt richting arbeidstoeleiding. In 2020 zullen Werkbedrijf Lelystad, Welzijn Lelystad en gemeente stappen moeten zetten deze tekortkomingen weg te nemen.

26. Wegnemen barrières bij opnieuw instromen

Lelystedelingen die op dit moment een uitkering ontvangen zijn soms terughoudend in het aannemen van

banen met een tijdelijk karakter. Het (gedeeltelijk) stopzetten van een bijstandsuitkering heeft in de praktijk gevolgen voor de bijstandsgerechtigde. Op het moment dat het tijdelijke arbeidscontract tot een einde komt wordt het, met alle spanningen die daarbij komen kijken, soms als een belemmering ervaren om opnieuw een uitkering aan te moeten vragen. Er wordt nader onderzoek gedaan naar de huidige situatie en het wettelijk kader. Om barrières weg te nemen wordt er gekeken naar mogelijkheden om de aanmeldprocedure voor het terugstromen te vereenvoudigen. Hierdoor zullen inwoners in een uitkeringssituatie eerder geneigd zijn tijdelijk werk te aanvaarden en de kans om te kunnen doorstromen naar een vaste baan wordt daarmee vergroot. Een betaalde baan is niet voor iedereen weggelegd maar

iedereen telt mee, ook zonder betaalde baan. Lelystad streeft naar deelname aan de maatschappij door iedereen.

Stand van zaken: in 2019 is het project flexibilisering bijstandsverlening gestart. Doelstelling van het project is de bijstand gemakkelijker toegankelijk te maken voor bijstandsafhankelijke personen die uitstromen naar arbeid. De ervaring leert dat de regelgeving en procedures omtrent het aanvragen van bijstand resulteren in een terughoudendheid van belanghebbenden om arbeid te aanvaarden dan wel het aanvaarden van arbeid en aanvullende bijstand aan te vragen indien de werkzaamheden uit arbeid onvoldoende loon zullen genereren. Er is een procedure is gecreëerd waarbij binnen een periode van 6 maanden gemakkelijker de bijstand in- en uitgestroomd kan worden, indien de uitstroom resulteert in arbeid waarbij loon wordt gegenereerd. Het project wordt september 2020 geëvalueerd. Het project heeft landelijke belangstelling gegenereerd en er is door Divosa een bijeenkomst over dit thema in Lelystad georganiseerd. Dat er een fundamentele knelpunt ligt hier bij het Rijksbeleid dat nauwelijks ruimte biedt tijdelijk/ deeltijdwerk werken te belonen wordt door het Rijk onderkent. Het Rijk is het project simpel switches in de participatiewet gestart.

Thema 6 – Armoede en schulden

Dit thema sluit aan bij de brede schuldenaanpak van het kabinet, waarbij op allerlei niveaus wordt gekeken naar door te voeren verbeteringen. Zo worden er op landelijk niveau afspraken gemaakt met grote uitvoerders en gemeenten over sociale incasso, de toegankelijkheid van de schuldhulpverlening en het voorkomen van verder oplopende schulden. De ontwikkelingen op dit gebied worden nauwlettend gevolgd. Ook op het gemeentelijk vlak wordt gekeken naar mogelijkheden om verbeteringen door te voeren.

27. Handhaven curatief en preventief beleid

Als het gaat over armoede en de bestrijding daarvan is de Lelystadse aanpak effectief. In de afgelopen jaren was het de insteek om

aan de voorkant meer inzet te plegen, om te voorkomen dat inwoners in de schulden komen. Deze verschuiving van een curatieve naar een meer preventieve aanpak is een streven, maar geen doel op zich. Er zullen altijd inwoners zijn die, om wat voor reden dan ook, geconfronteerd worden met financiële problemen. Het is belangrijk om inwoners met problematische schulden effectiever te helpen en het is hierbij zaak om niet over maar met deze mensen te praten.

In de afgelopen jaren zijn de nodige stappen gezet in het terugdringen van de wachtlijsten voor schuldhulpverlening bij Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland (MDF) en Stichting Interkerkelijk Diaconaal Overleg (IDO). Hier moet blijvende aandacht voor zijn. Daarnaast moeten beginnende schulden in een vroeg stadium worden gesignaleerd, zodat een stapeling van schulden voorkomen kan worden, vooral ook bij jongeren. Vroegtijdige signalering is belangrijk. Samenwerking met woningcorporaties, nutsvoorzieningen, werkgevers, maar ook de Jeugd en Gezinsteams is hierbij onontbeerlijk.

Stand van zaken: Het curatief en preventief armoedebeleid zijn gehandhaafd. Waarbij binnen het preventief armoedebeleid de speerpunten: gezondheidsachterstanden, onderwijsachterstanden / arbeidsmarkt en sociaal contact van kracht zijn gebleven. Daarbij is vanuit de nota Armoedebeleid en Schuldhulpverlening 2019 - 2022 het speerpunt laaggeletterdheid toegevoegd. Armoede en schuldhulpverlening is door de raad opgenomen als speerpunt voor de lange termijn agenda.

Bij de schuldhulpverleningsorganisaties zijn momenteel geen wachtlijsten. Er is continue aandacht voor de toegang naar de schuldhulpverlening en schulddienstverlening. Daarbij is extra ingezet op vroegsignalering van betaalachterstanden. Het Op tijd erbij- team is in januari 2020 van start gegaan. Door de inzet van het Op tijd erbij-team wordt aan inwoners met betaalachterstanden proactief ondersteuning geboden, om te voorkomen dat inwoners pas bij de hulpverlening aankloppen op het moment dat de schulden problematisch zijn. Voor jongeren is er een speciaal financieel spreekuur - Money Talks - gestart. Deze vindt plaats op het ROC om het spreekuur voor jongeren zo toegankelijk mogelijk te maken.

28. In kaart brengen huidige schuldenproblematiek Lelystedelingen

Schulden
werken
verlammend

voor diegenen die ermee te maken krijgen. Niet voor niets is het een landelijk en breed gedragen thema, waarin alle partijen hun verantwoordelijkheid moeten nemen. De gemeente onderzoekt de lokale situatie. Hierbij wordt er enerzijds gekeken naar de huidige gemeentelijke inzet en de actuele ontwikkelingen binnen het beleidsterrein. Anderzijds wordt er gekeken naar de opgave van Lelystad en mogelijkheden om aan de slag te gaan met innovatieve oplossingsrichtingen.

Stand van zaken: dit maakt onderdeel uit van de integrale nota armoedebeleid en schuldhulpverlening 2019-2022 'Iedereen voorwaarts!'. Door optimalisatie van de armoedemonitor hebben we de Lelystadse situatie nog beter in beeld. Aanvullend zal in 2020 gestart worden met een onderzoek naar schulden onder jongeren. Door per 1 januari 2020 te starten met de Op tijd Erbij team is een nieuwe vorm van vroegsignalering toegevoegd aan het palet van interventies. Door inwoners met betaalachterstanden pro-actief te benaderen, hopen we hen tijdig de juiste ondersteuning aan te kunnen bieden en waar mogelijk problematische schulden te voorkomen. Armoede en schuldhulpverlening is door de raad opgenomen als speerpunt voor de lange termijn agenda.

29. Specifieke aandacht voor jongeren 18-/18+

Het moment waarop jongeren achttien jaar oud worden, brengt veel verantwoordelijkheden met zich mee.

Een belangrijke verantwoordelijkheid is het verstandig omgaan met geld. Voor sommige jongeren blijkt dit lastig; zij krijgen te maken met problematische schulden. Bij het onderzoek van de gemeente naar de situatie in Lelystad wordt daarom ook specifiek gekeken naar schuldenproblematiek onder jongeren. Mogelijk kunnen op jongeren gerichte maatregelen worden genomen. De systematiek van het 'Schaarsteventiel' (zie bijlage 2 voor uitleg) en de eerdergenoemde City Deal kan hiervan deel uitmaken en mogelijk bijdragen aan verbetering van de schuldhelpverlening aan jongeren.

Stand van zaken: er zijn meerdere maatregelen ingezet om te voorkomen dat jongeren schulden opbouwen. Zo zijn er boekjes voor jongeren verstrekt met informatie over wat ze moeten regelen als ze 18 worden. Daarnaast is het spreekuur Moneytalks op het ROC geopend, zodat jongeren daar terecht kunnen met vragen over hun financiën. Ook worden jongeren voorbereid op het omgaan met geld door middel van interactief theater op alle VO scholen. In 2020 zal gestart worden met een onderzoek naar schulden onder jongeren om vervolgens te bezien of en welke aanvullende maatregelen mogelijk en gewenst zijn. Armoede en schuldhelpverlening is door de raad opgenomen als speerpunt voor de lange termijn agenda.

30. Bredere inzet Lelypas

In de Programmabegroting 2018 heeft de raad middelen beschikbaar gesteld om een bredere inzet van de Lelypas mogelijk te maken. Wanneer bijvoorbeeld voorzieningen in natura worden

verstrekkt kunnen die wellicht via de Lelypas beschikbaar worden gesteld. Er wordt door het college gekeken naar de mogelijkheden die de Lelypas nog meer kan bieden.

Stand van zaken: er is geconstateerd dat er te weinig vooruitgang is geboekt in de uitvoering van dit onderdeel. De (oneigenlijke) verwevenheid tussen de Lelypas en City Marketing Lelystad draagt daar waarschijnlijk aan bij. Het college kiest daarom voor ontvlechting van beide partijen. Met stichting Lelypas worden gesprekken gevoerd over hoe ze hun toekomst zelfstandig en financieel gezond kunnen vormgeven. De mogelijkheden om invulling te geven aan dit speerpunt komen in deze gesprekken vanzelfsprekend aan bod. Het college informeert de raad direct bij nieuwe ontwikkelingen.

31. Sanctie alleen bij verwijtbaar handelen

Als uitkeringsgerechtigden zich niet aan de afspraken houden, kan de gemeente sancties opleggen. Bijvoorbeeld een tijdelijke

stopzetting van de bijstandsuitkering. In de Participatiewet staat ook dat sancties achterwege kunnen blijven als er geen sprake is van verwijtbaar handelen. De gemeente gaat uit van maatwerk.

Stand van zaken: uit eigen analyse en ook landelijk blijkt dat veel fraude onbewust wordt gepleegd. Eigenlijk betreft het geen fraude, maar onwetendheid of soms ook laksheid. In de Participatiewet staat dat klanten onverwijld wijzigingen die gevolgen voor hun uitkering kunnen hebben door moeten geven. Doen ze dat niet dan krijgen ze een maatregel of een boete (hier ligt een duidelijke relatie met Actieve Schuldenpreventie). We denken dit te kunnen voorkomen door betere voorlichting te geven bij de start van de uitkering. Door in te zetten op het voorkomen van fraude wordt onnodige instroom in de uitkering voorkomen. Dit is ook iets dat zichtbaar wordt in de dalende terugvordering als gevolg van fraude.

In samenhang met het voorkomen van onbewuste fraude en de omgekeerde toets ligt het in de lijn om de benadering van de klant ook waar het gaat om bijvoorbeeld achterstallige betalingen of het niet aanleveren van documenten niet zo zeer te benaderen vanuit een strikt regime maar veeleer vanuit een stimulerende benadering. 'Nudging' is een benadering die steeds meer opgang doet in het land. De klant die in gebreke dreigt te blijven wordt positief herinnerd aan diens verplichtingen. Daarmee blijft de relatie tussen klantmanager en klant steeds in een positieve sfeer hetgeen het proces ten goede komt.

Naast de kerntaak van re-integratie hebben de werkcoaches van het Werkbedrijf ook de ultieme mogelijkheid om cliënten, die zich stelselmatig niet houden aan hun re-integratieverplichting, een maatregel op de uitkering op te leggen teneinde een gedragsverandering te bewerkstelligen. Het werkbedrijf rapporteert in haar kwartaalverslagen over het aantal maatregelen dat wordt opgelegd.

Thema 7 – Onderwijs

Goed onderwijs is van groot belang voor de toekomst van iedere Lelystedeling en daarmee voor iedereen in Lelystad. Er is ook een duidelijke relatie tussen onderwijs en de andere velden binnen het sociaal domein. Voor onderwijs is, aanvullend op de rijksbudgetten voor onderwijs, in de afgelopen jaren een Lokaal Educatieve Agenda (LEA) opgesteld. Er is blijvende aandacht voor passend onderwijs. Lelystad blijft zich ook inzetten om hoger onderwijs in Lelystad te krijgen, bijvoorbeeld door een dependance van een bestaande hoger onderwijsinstelling.

32. Aanvalsplan op het gebied van het onderwijs en de jeugdhulp

Het programma LEA, zoals tot nu toe bekend,

werd bekostigd uit incidentele middelen. Dit wordt vanaf nu structureel voortgezet. Lelystad heeft een forse opgave voor zich op het gebied van onderwijs, maar ook op de uitvoering van de jeugdhulp. In de komende periode wordt integraal in kaart gebracht wat de huidige inzet is op deze terreinen, zodat er vervolgens meer in samenhang beleid op kan worden ontwikkeld. Hierbij wordt gekeken naar wat nodig is op structurele basis om te komen tot een breed aanvalsplan voor het onderwijs en de jeugdhulp. De aangekondigde middelen vanuit het Rijk voor het onderwijsachterstandenbeleid zijn hiervoor een zeer welkome aanvulling (zie link bijlage 2 van het raadsprogramma).

Stand van zaken: het Aanvalsplan jeugd en onderwijs maakt onderdeel uit van de brede aanpak jeugdzorg 2020 en is een concrete uitwerking van de 4e bezuinigingsmaatregel (Doelgericht samenwerken met het onderwijs). De afgelopen periode zijn veelvuldig gesprekken gevoerd met het onderwijs- en jeugdveld om te komen tot een breed gedragen Aanvalsplan jeugd en onderwijs. De kerngroep (afvaardiging van onderwijs-, jeugd en gemeente) heeft toegewerkt naar een eerste concept dat eind maart is afgerond. Met dit concept-plan in de hand gaat de kerngroep haar achterban raadplegen, om het concept verder aan te scherpen en commitment in het brede onderwijs- en jeugdveld te krijgen. In dat kader is met de raad een brainstormsessie aangevraagd in de maand april. Meer informatie over de voortgang en vervolg van Aanvalsplan is te vinden in de informatienota Aanvalsplan die begin maart aan de raad is aangeboden. Vanuit dit aanvalsplan zal de huidige inzet vanuit de gemeente, waaronder 1 van de drie lijnen vanuit het LEA, integraal tegen het licht gehouden worden zodat er meer samenhang ontstaat.

33. Inclusieve schoolorganisatie met een coördinerende gemeente

Lelystad zet, samen met de partners, in

op het bevorderen van deskundigheid van professionals in het onderwijs op het gebied van (gedrags)problemen bij kinderen. Er wordt ingezet op een sterke verbinding tussen het onderwijs, de ouders en de jeugd- en gezinsteams om bij problematiek al in een vroegtijdig stadium te kunnen acteren met alle partners. Daarnaast wordt in samenspraak met het onderwijs en ondersteunende partners onderzocht op welke wijze de zorgstructuur in het voortgezet onderwijs aangepast moet worden. Het doel is om de leerlingen op de eigen school passend onderwijs te laten krijgen in een daarvoor toegeruste inclusieve schoolorganisatie. Daarmee wordt definitieve uitval van leerlingen voorkomen. Verder is er aandacht voor verzuim en wordt ernaar gestreefd het aantal vroegtijdig schoolverlaters de komende jaren te laten dalen.

Stand van zaken: in het basisonderwijs is de afgelopen periode sterk geïnvesteerd in de OndersteuningsTeams (OT's), onder andere vanuit de LEA en het programma Preventie Versterkt! Door deze inzet staat het fundament voor de basis ondersteuningsstructuur in het basisonderwijs. In elke basisschool is een team van IB'er, schoolmaatschappelijk werker en jeugdverpleegkundige actief die interprofessioneel samen werken gericht op preventie, vroegsignalering en daarin actief samen werken met leerkrachten en ouders. In het voortgezet onderwijs is de ondersteuningsstructuur per VO-school geanalyseerd. De komende periode wordt deze ondersteuningsstructuur verbeterd, zodat thuiszitten zoveel mogelijk voorkomen wordt en de jongeren (en ouders) de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben. Bovenstaande ontwikkelingen in het PO en VO hangen sterk samen met het Aanvalsplan jeugd en onderwijs (en met de bredere ontwikkeling vanuit de aanpak jeugdzorg 2020 en jeugdzorg 2021 en verder) en krijgen onder die vlag een vervolg.

De methodische aanpak schoolverzuim (MAS), die de gemeente Lelystad sinds een paar jaar hanteert, zet in op preventie, vrijwillige hulp en ketensamenwerking. Door vroegtijdige signalering bij verzuim en

een integrale samenwerking tussen school, leerplicht en zorgpartners, wordt uitval verminderd en hebben leerlingen een goede kans om stevig de overstap te maken naar het voortgezet onderwijs of door te stromen naar het MBO. Sinds de implementatie van de MAS is de werking zowel zichtbaar in het absoluut verzuim, als in het aantal officiële DUO-meldingen. Het aantal officiële DUO-meldingen (relatief verzuim) is gedaald door de inzet op preventie. In aansluiting op de verbetering van de ondersteuningsstructuur is ingezet op het versterken van de basis rondom verzuim en de samenwerking tussen het onderwijs, leerplicht en het samenwerkingsverband. Gezamenlijk zijn er werkafspraken gemaakt over de reguliere aanpak van verzuim en het voorkomen van uitval. De regionale aanpak van voortijdig schoolverlaten (VSV) is in de afgelopen jaren verbreed, waarbij de nadruk niet alleen ligt op het behalen van een startkwalificatie, maar ook op het vinden van de – op dat moment - best passende plek voor een jongere. De voorlopige cijfers wijzen uit dat het aantal voortijdig schoolverlaters in het schooljaar 2018 – 2019 is gedaald. De gemeente agendaert het belang van BBL opleidingen (4 dagen werken, 1 dag naar school) bij regionale en lokale overleggen met werkgevers, gezien het aantal jongeren dat werkt zonder een startkwalificatie.

34. Onderwijshuisvesting

Een optimale onderwijsinfrastructuur ondersteunt en stimuleert het primaire onderwijsproces. Het is de wettelijke taak van gemeenten om te zorgen voor een adequaat voorzieningenniveau op het gebied van onderwijshuisvesting (zie bijlage 2 voor het integraal huisvestingsplan). In april 2017 heeft de gemeenteraad besloten over te gaan tot vervangende energie neutrale en duurzame nieuwbouw voor de huisvesting van de Stichting Voortgezet Onderwijs Lelystad (SVOL). Veilig onderwijs en het creëren van een veilige route van en naar de campus is daarbij belangrijk.

Stand van zaken: de bouw van de Campus is inmiddels op gang. De ingebruikname van de nieuwe gebouwen voor het voortgezet onderwijs, is gepland per het schooljaar 2021/2022. De nieuwe gebouwen bieden het voortgezet onderwijs de ruimte, mogelijkheden en faciliteiten om belangrijke onderwijskundige vernieuwingen door te voeren. Door de clustering van de nieuwe v.o. -gebouwen op één locatie ontstaat onderwijskundige en organisatorische meerwaarde, is sprake van efficiency in investeringen en exploitatie en kan een breder aanbod aan vakken worden aangeboden. De zes afzonderlijke gebouwen van de Campus bieden gelijktijdig een kleinschalige thuisbasis voor de nieuwe deelscholen waarbinnen het v.o. zal worden vormgegeven. In 2019 heeft de gemeenteraad, middels het vaststellen van het IHP meerjarenperspectief, besloten om ook de deels verouderde gebouwen van het primair onderwijs fasegewijs te vernieuwen. Het eerste project uit het meerjarenperspectief, vervangende nieuwbouw voor de basisscholen De Tjalk en Schakel in Havendiep, is inmiddels ook opgestart met de noodzakelijke natuurinspecties en het maken van schetsontwerpen. Op basis van deze schetsontwerpen wordt de keuze voor de architecten gemaakt die het schetsontwerp gaan uitwerken. Beoogd is om in het voorjaar van 2020 een voorlopig ontwerp voor te leggen voor besluitvorming.

35. Aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt

Er is al veel in gang gezet om onderwijs en arbeidsmarkt nog beter op elkaar aan te laten sluiten en de uitdaging is nu om de kansen die er liggen te benutten. Inwoners die nu nog niet meedoen, moeten bereikt worden en gestimuleerd worden om mee te gaan doen. Aan de voorkant moeten jonge mensen verleid en ondersteund worden om een goede studiekeuze te maken, die aansluit bij de ontwikkeling van de arbeidsmarkt. Projecten waarin jongeren aan de voorkant worden gestimuleerd na te denken over deze keuze, worden ondersteund. Het is hierbij zaak om samen met werkgevers en sociale partners te kijken naar een verbreding, zodat er in de praktijk meer bedrijven worden bereikt om te participeren in het Lelystad Akkoord. De bedoeling is dat iedereen evenveel kans maakt op een stageplek, ongeacht wie je bent. Voor een betere aansluiting op de arbeidsmarkt, worden overheidsinstellingen en het bedrijfsleven in Lelystad gestimuleerd om werkervaringsplekken en stageplaatsen aan te bieden aan MBO studenten uit Lelystad. Het zijn toekomstige arbeidskrachten, die hard nodig zijn in Lelystad. De komende jaren streeft Lelystad ernaar een stad te worden zonder zwakke scholen.

Stand van zaken: Met de RIF Talentontwikkeling in Wetenschap en Technologie wordt onderzoekend en ontwerpend leren in de voorschool en het basisonderwijs gestimuleerd. De deelname van het basisonderwijs blijft nog achter bij onze verwachtingen. De Rif Circulaire Economie van het MBO college Lelystad wordt ondersteunt vanuit zowel de Lokaal Educatieve Agenda als het programma duurzaamheid. Deze RIF wordt als veelbelovend beschouwd.

omdat het samenwerkingsverband unieke mogelijkheden biedt om onze ambities op het terrein van duurzaamheid, ondernemerschap en arbeidsmarkt aan elkaar te verbinden.

Binnen de SVOL heeft het Technasium bewezen een sterke samenwerkingspartner met overheden en bedrijfsleven te zijn. Memorabel is de samenwerking met het honours programma van Windesheim Flevoland rond een project duurzame luchthaven. Het business college bij de SVOL is van start gegaan met ondersteuning van een LEA subsidie.

In samenwerking met het Lelystad Akkoord is op de SVOL een omvangrijke subsidie voor Sterk Techniekonderwijs Lelystad voor het VMBO binnen gehaald. Ook is Link, het transferpunt tussen SVOL en het bedrijfsleven van start gegaan. Dit transferpunt zal een belangrijke rol gaan spelen in de loopbaanoriëntatie van jonge Lelystedelingen. Voor de basisscholen hebben JINC en IMC een bijdrage geleverd om kinderen kennis te laten maken met het bedrijfsleven en instellingen.

Intensivering van de triple helix tussen bedrijfsleven, onderwijs/onderzoek en gemeente staat geprogrammeerd in het kader van Lelystad Next Level. De kennisinstellingen in Lelystad en kort daarbij op het gebied van agrofood, zullen in dit kader van Lelystad Next Level uitgenodigd worden te participeren in de Triple Helix-samenwerking op de terreinen innovatie, onderzoek, onderwijs en ondernemen. Ook de aanpak van zwakke scholen wordt opgepakt in het kader van Lelystad Next Level en de Lokaal Educatieve Agenda.

Thema 8 – Verkeer en vervoer

Lelystad ligt centraal en dat biedt kansen. Lelystad als logistiek knooppunt draagt bij aan onze werkgelegenheid. Essentieel is het verder uitbouwen van de bereikbaarheid over land, over water en door de lucht. Ook de uitstraling is van belang, zo worden de rotondes van Lelystad waar mogelijk verfraaid met kunst en groen. Er is blijvende aandacht voor de toegankelijkheid van Lelystad voor mensen met een beperking.

36. Lelystad veiligste fietsstad van Nederland

situatie zal vanuit dat oogpunt worden benaderd, bekeken en indien nodig aangepast worden. Het gescheiden verkeerssysteem ondersteunt deze doelstelling. Lelystad streeft naar veilige en prettige fietsroutes, waarbij rekening is gehouden met de toename van het aantal elektrische fietsen en de vergrijzing. De bewegwijzering moet waar nodig worden verbeterd. Bij voorrangssituaties met gemotoriseerd verkeer, moeten op de fietser toegespitste keuzes worden gemaakt om de veiligheid te bevorderen. Lelystad bevordert dat mensen vaker gaan fietsen. Er komt extra aandacht voor parkeervoorzieningen van fietsen en scooters.

De veiligheid van de fietser is het uitgangspunt bij toekomstige verkeerskundige aanpassingen. Iedere

Stand van zaken: Er wordt gewerkt aan diverse projecten om het fietsen in Lelystad veiliger en aantrekkelijker te maken.

- Ten behoeve van Porteuum wordt een fietsbrug over de Middendreef uitgewerkt en aanbesteed.
- De studie naar de mogelijke varianten van de E-bikeroute station - Porteuum - Airport is vrijwel afgerond. Na bepaling van het voorkeursstracé kan de realisatie plaatsvinden.
- Met de provincie wordt gewerkt aan de metropolitane (MRA) fietsverbinding Almere - Lelystad.
- Met ProRail, NS en provincie wordt de alternatievenstudie fietsparkeren station uitgevoerd.
- In de studie naar het stationsgebied wordt gekeken naar mogelijkheden om de situatie voor fietsers en voetgangers te verbeteren.
- Bij de bushaltes Larserdreef Palazzo wordt extra fietsenstallingsruimte gerealiseerd.

De raad wordt geïnformeerd over de voortgang van de projecten en ook de alternatievenstudie voor het fietsparkeren bij het station wordt aan de raad voorgelegd.

De kaders met betrekking tot fietsen worden vastgesteld in de mobiliteitsvisie. Deze mobiliteitsvisie is ter besluitvorming aan de raad aangeboden en wordt nog verder aangevuld met prestatie indicatoren en een financieel kader. Nieuwe fietsprojecten worden opgenomen in de uitvoeringsagenda.

Er zijn wensen om de fietsbewegwijzering te verbeteren en de onveilige fietsoversteek Wold bij Laarhof aan te pakken. De beperking op dit moment is de financiële ruimte.

37. Inzet op lobby regionale infrastructuur

Er wordt actief overleg gevoerd met de NS en ProRail over betere rechtstreekse verbindingen. Aansluiting op het nachtnet per trein (van NS) en/of bus is een prioriteit. Daarnaast blijft de gemeente zich inzetten voor de aanleg en verbetering van voor Lelystad belangrijke wegverbindingen. Gewenst is onder meer het rechte trekken van de verbinding vanaf de dijk Enkhuizen-Lelystad door het IJsselmeer naar Lelystad Noord. Als het 'snelspoor' Lelylijn via Heerenveen aan de orde komt, steunt Lelystad dat, net zoals verdubbeling van de A6.

Er wordt actief overleg gevoerd met de NS en ProRail over betere rechtstreekse verbindingen. Aansluiting op het nachtnet per

Stand van zaken: de gemeente is met relevante stakeholders in overleg over de wenselijke verbetering in de (boven)regionale bereikbaarheid van Lelystad. Dit zijn langdurige trajecten, die doorlopen naar volgende bestuursperiodes.

Inspanningen van Lelystad en provincie in het verleden hebben geleid tot de huidige voorbereiding voor de verbreding van de A6 en de aansluiting Lelystad-Zuid (aansluiting 9). Met de provincie is afgesproken dat de Verlengde Anthony Fokkerweg (Warandedreef) door de provincie zal worden aangelegd.

Daarnaast is inmiddels met rijk en provincie afgesproken een gezamenlijke studie te verrichten naar de drie aansluitingen van Lelystad op de A6 en het onderliggende gemeentelijke en provinciale hoofdwegennet. In de kadernota 2021 zal worden voorgesteld deze incidentele middelen beschikbaar te stellen ten laste van de reserve ontwikkeling stad. Voor de lobby naar de A23 en Lelylijn is budget nodig, echter hier geldt dat de beperking ligt in de financiële ruimte.

38. Concessie openbaar vervoer

De inzet is om maximale zeggenschap te houden bij de provinciale concessie van het openbaar vervoer, bijvoorbeeld in de vorm van een zwaarwegend

adviesrecht. Het gaat daarbij onder andere om de uitvoering van de dienstregeling, zowel voor wat betreft de tijden als de routes. Het busvervoer in de wijken moet behouden blijven. In de concessie moet ook aandacht zijn voor vernieuwende vormen van openbaar vervoer, waaronder kleinschalig vervoer op maat in de wijken. Het openbaar vervoer moet duurzaam zijn en algemeen toegankelijk blijven. Lelystad zorgt niet voor gratis openbaar vervoer voor iedereen, maar maatwerk kan wel. Lelystad wil een frequente en snelle openbaarvervoersverbinding van het Stadshart naar de kust en vice versa.

Stand van zaken: In aanloop naar de provinciale concessie is maximale invloed uitgeoefend. De verbinding naar het Bataviakwartier is sinds begin 2020 verbeterd. De buslijnen 3 en 13 bieden nu samen op maandag tot en met zaterdag overdag en de vroege avond een kwartierdienst. Lijn 13 biedt ook een verbeterde ontsluiting centraal in de Kempenaar.

Bij de provincie wordt er op aangedrongen om de stadsdienst in de nieuwe concessieperiode op peil te houden. De beslissingsbevoegdheid hierover ligt bij de provincie.

Duurzaamheid en vervoer op maat zijn opgenomen in de nieuwe concessie. De nieuwe concessie voorziet voor de minder gebruikte lijnen in de avonduren en op zon- en feestdagen oproepafhankelijk vervoer met een kleine bus (belbus). Alle bussen met uitzondering van de scholierenlijn, maar inclusief de buurtbus, worden elektrisch.

39. Veilige verkeerssituatie bij de nieuwe campus

De nog te realiseren (school)campus moet vanuit alle richtingen veilig te benaderen zijn. Indien mogelijk en

nodig worden hiervoor de noodzakelijke investeringen gedaan.

Stand van zaken: In de begroting is budget beschikbaar gesteld voor een nieuwe fietsbrug over de Middendreef. De aansluiting op de fietsinfrastructuur en de brug over de Middendreef moeten nog verder worden uitgewerkt en vervolgens worden aanbesteed. De verkeersontsluiting naar het parkeerterrein wordt gerealiseerd met een nieuwe in- en uitgang aan de Middendreef.

Onderdeel van de gebiedsinrichting is ook de E-bikeroute tussen het Stadshart en Lelystad Airport. Hiervan is het deel vanaf de Zuidbrug tot Lelystad Airport in samenwerking met de provincie reeds gerealiseerd.

40. Gelijk speelveld parkeren in het Stadshart

In het Stadshart wordt een gelijk speelveld voor parkeren gerealiseerd, waarbij de parkeerfaciliteiten beter aansluiten op de

wensen van de gebruikers. Concreet betekent dit dat de grotere parkeervoorzieningen geschikt gemaakt worden voor betalen achteraf. Dit betekent dat parkeervoorzieningen achter een slagboom worden geplaatst. De aanwezige parkeervoorzieningen moeten goed bereikbaar zijn, waarbij er sprake is van een eenduidig parkeerbeleid. Lelystad zorgt voor schone en goed onderhouden parkeerfaciliteiten met zoveel mogelijk gebruiksgemak.

Stand van zaken: aan de raad zijn voorstellen voorgelegd om een gelijk speelveld te realiseren. Inmiddels is de parkeerapparatuur in de parkeergarages vervangen en is het Agoradek achter de slagboom gebracht. De nieuwe systemen hebben een hoger gebruiksgemak en een snellere afwikkeling. Zo worden camera's voor kentekenherkenning ingezet om de slagbomen sneller te kunnen openen zodat men de garage sneller kan verlaten en er minder snel een wachtrij ontstaat bij de slagbomen. Bij de vaststelling van de programmabegroting 2020 - 2023 heeft de raad als bezuinigingsmaatregel besloten om het schoonmaakbudget voor de parkeergarages te verlagen.

De ABC-locatie wordt bij de herinrichting achter de slagboom gebracht. De herinrichting van de ABC-locatie zelf wordt in de loop van 2020 aangepakt, zoals aan de raad zal worden voorgelegd in de kadernota 2021 - 2024.

Thema 9 – Toerisme en recreatie

Lelystad is zich aan het ontwikkelen op het gebied van toerisme en recreatie. Het doel is dat steeds meer mensen een bezoek brengen aan de gemeente en langer blijven en meer besteden. Door de komst van Lelystad Airport en cruiseschepen in Bataviyahaven zullen ook veel meer binnen- en buitenlandse toeristen onze gemeente aandoen. Aan de kust wordt de komst van grootschalige leisure-ontwikkelingen, onder andere gericht op de ontstaansgeschiedenis van Flevoland en op watersport, gestimuleerd. Daarnaast worden de buitengebieden zoals het Nationaal Park Nieuw Land en de Marker Wadden ontsloten voor een groter publiek. De ontwikkeling van deze nieuwe vrijetijdseconomie geeft een enorme impuls aan het verbeteren van de aantrekkelijkheid van Lelystad op het gebied van wonen, werken, opleidingen en recreëren.

41. Lelystad biedt een breed scala aan activiteiten en belevenissen

In de afgelopen periode is het Belevissenbos gerealiseerd en er zijn diverse nieuwe recreatieve activiteiten ontwikkeld. De

kwaliteit van het zwemwater en de stranden is belangrijk. Er wordt naar gestreefd de problematiek rond het Bovenwater (blauwalg) op te lossen. Onderzocht wordt hoe Lelystad voor de sportvisser aantrekkelijker kan worden gemaakt. Lelystad kent een goed evenementenbeleid dat ruimte biedt aan geweldige evenementen met een grote promotionele waarde, zoals de Nationale Oldtimerdag, Uitgast, Dancetour, Lelystart, KinderMudRun, Stadsdichtersdag, decemberevenementen, Zeebodemoop en nog meer.

Stand van zaken: Het binnenhalen van de Hiswa is voor Lelystad ook een mooi resultaat. Ook op andere vlakken zijn er resultaten geboekt. Zo worden met Sportvisserij Midwest Nederland de mogelijkheden voor aantrekkelijkheid sportvisserij in Lelystad verkend. De Lage Vaart is regelmatig locatie voor (inter)nationale wedstrijden, zoals het WK dobber voor dames in 2020.

Het evenementenbeleid is in 2019 vastgesteld. In MRA verband is Lelystad genoemd als interessant alternatief voor evenementen die door de steeds beperktere ruimte geen plek meer kunnen krijgen in Amsterdam. In 2020 wordt er een haalbaarheidsstudie gedaan voor een pilot in Lelystad.

De problematiek rondom het Bovenwater is een enorme uitdaging. In de afgelopen periode zijn er verschillende oplossingen onderzocht en uitgetoetst. Ook in 2020 blijft er aandacht voor de waterkwaliteit van het Bovenwater.

42. Meer bereiken door samen te werken

Lelystad verleidt derden om te investeren op het terrein van toerisme en recreatie. Gedacht wordt in kansen en niet in belemmeringen. Daar waar

er mogelijkheden zijn om samen te werken met Almere, de provincie Flevoland en het Rijk, wordt dit actief opgepakt. De MRA kan hierin de positie van Lelystad versterken. Binnen de MRA wordt aangesloten bij ontwikkelingen die positief zijn voor de eerdergenoemde leisure-activiteiten. Lelystad zorgt voor win-win situaties voor partners die willen investeren in het oplossen van knelpunten.

Stand van zaken: Binnen de MRA werken we nauw samen op het gebied van hotel en leisure ontwikkelingen. Bezoek aan beurzen in MRA verband zoals de Provada vastgoedbeurs zorgt ervoor dat initiatieven makkelijker naar de daarvoor geschikte locaties in de regio verwezen worden. Zo zijn meerdere leads via deze beurzen concreet geïnteresseerd geraakt in de mogelijkheden van Lelystad. Ook in 2020 wordt er extra inzet gepleegd op acquisitie onder andere ten behoeve van de toeristische ontwikkeling van Bataviakwartier en Poort Lelystad Oostvaardersplassen.

43. Ontwikkelingen aan de kust

Er wordt ingezet op de verdere toeristische en recreatieve ontwikkeling van de Lelystadse kust, zoals de Oostvaardersdijk, Markerwaarddijk, Houtribdijk en

IJsselmeerdijk in samenwerking met andere overheden, het bedrijfsleven, ministeries, de regio en de MRA. Een uitgebalanceerde verhouding tussen de bestaande en nieuwe functies is daarbij van essentieel belang. Tevens worden kansen gecreëerd door bij grootschalige ecologische en infrastructurele projecten zoals Marker Wadden en dijkversterking samenwerkingen aan te gaan. De landelijke bekendheid van de

diverse potentiële publiekstrekkingen wordt vergroot. De ontwikkeling van de kust vergt een integrale gebiedsgerichte benadering, waarbij recreatieve ontwikkeling de toon zet.

Stand van zaken: De kustvisie 2030 is door de raad vastgesteld en dient als bouwsteen voor de omgevingsvisie Lelystad. De ontwikkeling van de Oostvaardersoever is door de provincie en RWS opgestart en er wordt onderzoek gedaan naar de meekoppelkansen voor en mogelijke cofinanciering door de gemeente Lelystad. De nederzetting op de Marker Wadden wordt begin 2020 opgeleverd en vanuit Bataviyahaven gaat er in de weekenden een veerdienst varen. Er is gestart met de aanbesteding voor een definitieve exploitant voor de veerdienst. Lelystad groeit qua riviercruises verder. Daarnaast vindt er een verkenning plaats naar de vestiging van een bedrijf en trainingscentrum voor de winterstalling van riviercruiseschepen. Bataviyahaven krijgt een kwaliteitsimpuls waardoor de herkenbaarheid van Bataviyahaven wordt vergroot. Het watersportstrand wordt in het voorjaar van 2020 opgeleverd.

Met de partners Batavia Stad, Batavialand en Bataviyahaven is de onderlinge samenwerking verder geïntensiveerd en wordt gezamenlijk naar de inrichting van het gebied gekeken. Met Batavialand wordt gezocht naar de juiste locatie om de Batavia op land te brengen. Met Natuurmonumenten en RWS zijn we aan het onderzoeken hoe het schiereiland i.c.m. de Marker Wadden tot ontwikkeling gebracht kan worden. Ten behoeve van het organiseren van evenementen aan de kust zijn voorzieningen aangelegd. Ook zijn er stappen gezet in de samenwerking binnen Nationaal Park Nieuw Land. Er is gestart met de ontwikkeling van Poort Lelystad Oostvaardersplassen. En er ligt een plan om de bekendheid en aantrekkelijkheid van NP Nieuw Land te vergroten.

In het derde kwartaal 2020 is een marketingplan uitgewerkt voor Lelystad, hoofdstad van de nieuwe natuur.

44. Samenwerking Amsterdam Marketing

Voor de positionering van Lelystad als bestemming wordt de samenwerking met Amsterdam Marketing versterkt. Voor de stad

Amsterdam, die het aantal toeristen nauwelijks aankan, kan Lelystad aantrekkelijke alternatieven bieden met bijvoorbeeld de Oostvaardersplassen, Bataviyahaven, de Marker Wadden en Bataviastad. Bovendien is met de komst van Lelystad Airport goede onderlinge afstemming van belang. Een intensievere samenwerking zal hiervoor tot stand worden gebracht.

Stand van zaken: Ruim 10 jaar werken we in MRA verband samen aan de opgave spreiding van bezoekers in tijd en ruimte. Een van de onderdelen is inzet op marketing en promotie van de regio als aantrekkelijke bestemming voor internationale bezoekers die in Amsterdam verblijven. Middels het project 'Amsterdam Bezoeken, Holland Zien' voert Amsterdam&Partners (voorheen Amsterdam Marketing) marketinginspanningen uit. De gemeente werkt nauw samen met Citymarketing Lelystad, Almere en de provincie om invulling te geven aan het positioneren van Amsterdam New Land. Inmiddels zijn we toe aan de vierde periode van ABHZ, waarbij we als gemeente invloed hebben op de wijze waarop deze vorm krijgt. Daarnaast heeft Amsterdam&Partners hun expertise ingezet om ons te helpen keuzes te maken voor de toeristische marketing strategie van Lelystad zelf. De komende periode zijn we in gesprek met CML om hiervoor een plan op te stellen en uit te laten voeren waarbij we de uitgangspunten uit het koersdocument en LNL integraal meenemen.

Thema 10 – Gezondheid en vitaliteit

Lelystad zet zich in om samen met inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven Lelystedelingen gezond en vitaal te krijgen en te houden. Het stimuleren van inwoners om meer te bewegen is daar een belangrijk onderdeel van.

45. Nieuwe nota lokaal gezondheidsbeleid

Gezondheidsbeleid richt zich steeds meer op het leren omgaan met gezondheidsbeperkingen en de kansen om

gezondheid positief te beïnvloeden (De verwachting is dat het aantal mensen in Nederland met een chronische ziekte fors zal gaan toenemen tot 7 miljoen mensen in 2030, RIVM). In 2018 wordt een nieuwe nota voor het lokaal gezondheidsbeleid vastgesteld. Ingezet zal worden op een integrale aanpak via de flankerende thema's sport, wonen, cultuur, welzijn, zorg en veiligheid. Preventie speelt daarbij een belangrijke rol. Ook projecten vanuit Lelykracht zoals 'Heel Lelystad fit' of 'Heel Lelystad stopt' 12 dragen hieraan bij. Speciale aandacht zal er ook zijn voor de jeugd GGZ waarbij de nadruk ligt op het terugbrengen van de wachttijden tot het acceptabele niveau zoals vastgelegd in de Treeknorm.

Stand van zaken: In co creatie met lokale partners uit de sectoren zorg, preventie en welzijn is er een visie op gezondheid, preventie, welzijn en zorg in Lelystad ontwikkeld. Die visie is geland in de nieuwe nota gezondheidsbeleid 2020-2024 'Samen Gezond in Lelystad'. In de visie/nota hebben we gezamenlijk de kaders voor het gezondheidsbeleid geformuleerd: positieve gezondheid is gekozen als leidend principe, er zijn uitspraken gedaan over hoe we willen samenwerken om de ervaren gezondheid van inwoners te vergroten én er zijn 3 strategische opgaven geformuleerd (vitaal ouder worden, gezonde leefstijl ontwikkelen en leven met een chronische aandoening). Op 21 januari 2020 heeft het college de nota aan de raad voorgelegd. Bij goedkeuring zal er met de lokale kernpartners vervolgens aan een meer concreet uitvoeringsprogramma (een samenwerkingsagenda) worden gewerkt.

46. De gezonde keuze bevorderen

Het is voor de gemeente zaak om via de directe omgeving van inwoners gezondheid en bewegen te bevorderen. De gezonde keuze moet de makkelijke

keuze zijn, zodat inwoners verleid worden tot een gezonde leefstijl. Er zal een uitbreiding komen op Welzijn op Recept in combinatie met Sporten op Recept.

Stand van zaken: aanvullend op de toelichting bij punt 45 (nota gezondheidsbeleid). Beweegvriendelijke wijken, bredere uitrol van Welzijn op recept over de stad en een verbreding van die werkwijze (waarin preventie, welzijn en zorg sterker aan elkaar worden verbonden) zijn allen benoemd in de kadernota sport en bewegen 2019 - 2022 en de nieuwe nota gezondheidsbeleid 2020-2024. Na goedkeuring van deze nota door de raad zullen we met de kernpartners deze ambities concretiseren in de samenwerkingsagenda (een uitvoeringsprogramma). Bij het formuleren van die concrete doelen en ambities is er samenwerking tussen gezondheidsbeleid, sportbeleid, ruimtelijke ordening en Wmo.

Thema 11 – Sport en bewegen

Sporten is zeer belangrijk voor een vitaal Lelystad. Sporten en bewegen dragen bij aan een goede gezondheid en een vitaal leven. Lelystad zet zich in om samen met de inwoners en bedrijven Lelystedelingen gezond en vitaal te krijgen en te houden. Hierop wordt integraal ingezet via de flankerende thema's sport, wonen en veiligheid. Ook is aandacht voor bewegen in het onderwijs van groot belang. Bij de herijking van de beleidsvisie Sport en Bewegen wordt expliciet aandacht besteed aan de rol van sport als inclusieve verbinder van inwoners in de samenleving. Op het snijvlak van sportbeoefening en armoede, wordt het Jeugdsportfonds beter onder de aandacht gebracht bij ouders met een smalle beurs, opdat er meer sportkansen zijn voor Lelystadse kinderen en jongeren. In het verlengde van meer sportkansen, komt er extra aandacht voor het belang van een zwemdiploma bij ouders van basisschoolleerlingen, opdat meer leerlingen mét zwemdiploma de basisschool verlaten.

47. Herijking beleidsvisie Sport en Bewegen 2018 – 2021

De wijze waarop wordt gesport en bewegen verandert in snel tempo. Het

aantal sportverenigingen in Nederland neemt af. Steeds meer mensen bewegen ongeorganiseerd, individueel, in groepsverband of in commerciële sportscholen. De snelheid van deze ontwikkelingen is voor Lelystad nog onduidelijk maar kan in de toekomst gevolgen hebben voor de accommodaties en de manier waarop sportverenigingen hun plek hebben in de samenleving. Het beleid zal in 2018 herijkt worden. De te ontwikkelen sportnota geeft ook richting aan de manier waarop sportverenigingen een bijdrage kunnen leveren aan sociale vraagstukken als arbeidsmarktfitheid, gezonde leefstijl, zelfvertrouwen van pubers, terugdringen van obesitas onder jongeren etc. De Lelystedeling wordt gestimuleerd om actief mee te doen, te gaan sporten en vaker de fiets te pakken. Op wijkniveau wordt recreatief bewegen en sportbeoefening gestimuleerd.

Stand van zaken: de Kadernota sport en bewegen 2019 - 2022 is in 2019 door de gemeenteraad vastgesteld. Met het vaststellen van de Hoofdlijnennotitie Sport en Bewegen 2019 – 2022 heeft de gemeenteraad gekozen om bij het gemeentelijk beleid op het gebied van sport- en bewegen prioriteit te geven aan de beleidsperspectieven 'Bewegen' en 'Meedoen'. Dit houdt in dat breedtesport ook in de komende periode prioriteit krijgt en het sport- en beweegbeleid waar mogelijk inhoudelijk aansluit op het gemeentelijk gezondheidsbeleid en de Kadernota Sociaal Domein 2019 – 2022. Het gemeentelijk sport- en beweegbeleid heeft daarbij de volgende twee hoofddoelstellingen:

- Het voorzieningenniveau op het gebied van sport en bewegen levert een bijdrage aan de ontwikkeling van Lelystad tot een vitale, inclusieve en gezonde stad.
- Met het realiseren van een kwalitatief, bereikbaar en betaalbaar voorzieningenniveau en via stimuleringsprogramma's op het gebied van sport en bewegen, bieden we alle inwoners van de stad de mogelijkheid om op hun eigen niveau deel te nemen aan beweeg- en sportactiviteiten.

Vanuit die optiek richt het sport- en beweegbeleid zich op de volgende strategische thema's:

- Sport, bewegen en gezondheid en welbevinden
- Adequate sportvoorzieningen
- Vitale sportverenigingen
- Kansen voor de stad

Met het oog op de financiële situatie van de gemeente is hierbij gekozen voor het continuïteitsscenario. Dit betekent dat het huidige beleid in grote lijnen wordt gecontinueerd.

Thema 12 – Kunst en cultuur

De uitgangspunten voor het gemeentelijk cultuurbeleid blijken nog steeds actueel en vormen ook voor de volgende beleidsperiode een adequaat beleidskader voor het gemeentelijk beleid. Het beleid blijft gericht op het stimuleren van een brede maatschappelijke participatie, persoonlijke groei en de ontwikkeling van een aantrekkelijke stad.

48. Culturele ontwikkelingen Stadshart

poppodium Underground meegenomen. De focus van de vastgestelde beleidsvisie Cultuur 2018 ligt op continuïteit. Lelystad bevordert dat jeugd in aanraking komt met kunst en cultuur, bijvoorbeeld via het project De Culturele Haven. Talentontwikkeling en -bevordering van de sociale cohesie is belangrijk.

Onderdeel van de vastgestelde plannen voor het Theaterkwartier is de komst van een bioscoop. Ook wordt een mogelijke verplaatsing van

Stand van zaken: er zijn concrete afspraken gemaakt voor de ontwikkelingen van een commerciële bioscoop in het Theaterkwartier. De verplaatsing van het poppodium is onderzocht. Vanwege de kosten is besloten om het poppodium niet naar het Theaterkwartier te verplaatsen. De Cultuurvisie 2017 - 2020 is in uitvoering, met een belangrijke focus op cultuureducatie in en rond het onderwijs.

49. Blijvende toegankelijke kunst en cultuur

samenleving en zorgen voor een goed woon- en vestigingsklimaat. Daarom is het belangrijk dat kunst en cultuur toegankelijk zijn en blijven voor alle Lelystedelingen. Het Jeugdcultuurfonds wordt voortgezet. Waar mogelijk zet Lelystad in op kinderen en jongeren. Zij zijn de toekomst voor de culturele sector. Ook zorgt Lelystad voor zo min mogelijk beperkingen en belemmeringen voor organisatoren van culturele evenementen en activiteiten, ook als dit particulieren zijn.

Kunst en cultuur geven Lelystedelingen de ruimte om zichzelf te ontplooiën. Ze vormen de zuurstof voor een open

Stand van zaken: er wordt uitvoering gegeven aan de vigerende beleidsvisie Kunst, cultuur en Erfgoed 2017 - 2020. De inzet is hierbij gericht op het stimuleren van een brede maatschappelijke participatie, persoonlijke groei en de ontwikkeling van een aantrekkelijke stad. Culturele initiatieven van inwoners, organisaties en creatieve ondernemers die aantoonbaar bijdragen aan de verdere ontwikkeling van het culturele klimaat worden waar mogelijk ondersteund. Daarnaast willen we zorg dragen voor een stedelijke voorzieningenniveau dat duurzaam bijdraagt aan de ontwikkeling van een aantrekkelijke woon-, werk- en recreatiestad. Een aandachtspunt is de borging van de culturele infrastructuur. Voorts wordt gekeken hoe met slimme verbindingen de maatschappelijke betekenis van cultuur kan worden verbreed. Tevens is aansluiting gevonden bij regionale cultuurprofielen voor Flevoland en de MRA. De cultuuragenda voor 2021 - 2021 is in voorbereiding, waarbij een relatie wordt aangegaan met de doelstellingen van het Koersdocument en Lelystad Next Level.

Thema 13 – Omgevingswet

Lelystad bereidt zich al enige tijd voor op de komst van de nieuwe Omgevingswet in 2021. Die wet heeft grote gevolgen voor de gemeente. Er zal meer integraal worden gewerkt, zodat de burger niet meer van loket naar loket hoeft. Zo zijn straks bijvoorbeeld (heel) veel minder vergunningen nodig. De wet verplicht participatie aan de voorkant in plaats van juridische procedures aan de achterkant. Bij iedere ingreep in de ruimte, bij het wijzigen van bestemmingen bijvoorbeeld, moet de initiatiefnemer inzichtelijk maken hoe hij of zij met de omgeving heeft overlegd en worden de belangen van de omgeving afgewogen. Als de belanghebbenden in de omgeving geen zwaarwegende bezwaren hebben, dan wordt nagegaan hoe het initiatief mogelijk kan worden gemaakt. Daarnaast moet de gemeente nadenken over hoe Lelystad in de toekomst om wil gaan met extreem weer (klimaatadaptatie). De maatregelen die nodig zijn om Lelystad ook in de toekomst klimaatbestendig te houden hebben mogelijk gevolgen voor de ruimtelijke inrichting van de stad.

50. De omgevingswet en de begeleidingsgroep

voorbereiden van de raad op zijn nieuwe taken in het kader van de Omgevingswet is gebaat bij voortzetting van de bestaande praktijk met de begeleidingsgroep Omgevingswet.

De gemeenteraad krijgt tot taak de participatie-activiteiten van de initiatiefnemers te beoordelen. Het

Stand van zaken: de begeleidingsgroep is regelmatig bijeen gekomen en heeft een afstemmende rol voor wat betreft de betrokkenheid van de raad bij de voorbereidingen op implementatie van de Omgevingswet. Voor het uitwerken van het onderwerp Participatie is op bestuurlijk niveau aangesloten bij de werkgroep Bestuurlijke Vernieuwing.

51. Balans tussen kernwaarden en het bieden van ontwikkelruimte

sociaal en fysiek hand in hand gaan. Daarbij wordt de balans gezocht tussen het beschermen van onze kernwaarden en het bieden van ontwikkelruimte, zodat het groene, blauwe en ruime karakter van Lelystad in stand blijft en waar mogelijk wordt versterkt. In dat kader wordt ook structureel aandacht besteed aan de risico's en de kansen voor recreëren en sporten. Daarnaast wil Lelystad haar identiteit meer kleur geven. Dat moet enerzijds gebeuren door ons groene/blauwe karakter in te zetten, maar ook door:

Bestuurlijk wordt erop ingezet dat de Omgevingswet bijdraagt aan een duurzame en prettig leefbare stad met ontwikkelpotentie, waarbij

- Aandacht te hebben voor onze cultuurhistorie;
- Extra aandacht aan de bestaande stad te besteden;
- Het bevorderen van de gezondheid van onze inwoners;
- Onze unieke ligging uit te nodigen.

Stand van zaken: de bestuurlijk meegeven doelen worden bij het ontwikkelen van de kerninstrumenten van de Omgevingswet meegenomen. Voor de Omgevingsvisie zijn deze doelen verleden jaar meegenomen in Het Ruimtelijke Raamwerk en het Koersdocument. Dit moet uiteindelijk doorvertaald worden in opgaven voor de wijken in Lelystad waardoor het ook landt in het Omgevingsplan van Lelystad.

52. De implementatie van de Omgevingswet

De komende vier jaar wordt gewerkt aan:

- Een omgevingsvisie (opstellen, keuzes maken monitoren en regelmatig bijstellen);
- De essentie van het omgevingsplan en het aanbrengen van een praktische en technische samenhang tussen het omgevingsplan en te komen tot een vereenvoudiging van de regelgeving;
- Verantwoorde keuzes om tot deregulering te komen (welke verordeningen, beleidsregels en vergunningen worden behouden en welke niet?);
- Een nieuw participatiebeleid dat de gemeenteraad kan gebruiken als toetsingskader bij de beoordeling van door initiatiefnemers uitgevoerde participatietrajecten;

- Verbetering van de dienstverlening door efficiënter, meer in samenhang en als één overheid te gaan werken;
- Het verkennen van de ruimte en mogelijkheden om als één overheid te werken en daarbij zelf actief te participeren in het Flevolandse Platform waaraan alle ketenpartners (brandweer, Omgevingsdienst Flevoland Gooi en Vechtstreek, GGD, Flevolandse gemeenten, provincie, Rijkswaterstaat en Waterschap) deelnemen.

Stand van zaken: het project implementatie van de Omgevingswet binnen de gemeente Lelystad heeft een looptijd tot 31-12-2020. Op 1 januari 2012 treedt de nieuwe wet in werking. Tot en met 2029 is er sprake van een transitiefase. In 2020 moet de opgebouwde kennis worden geborgd binnen de organisatie, moeten het concernteam en de teamleiders meer worden betrokken en eigenaar worden van de beoogde veranderingen. Het laatste jaar van de implementatie van de Omgevingswet vraagt nog om de nodige stappen binnen de organisatie. De implementatie vindt plaats in vijf deelprojecten: omgevingsvisie, omgevingsvergunning, omgevingsplan, digitalisering en participatie. Elk deelproject heeft een trekker en een teamleider als opdrachtgever.

- Voor de Omgevingsvisie zijn verschillende documenten (Het verhaal van Lelystad, Het Ruimtelijke Raamwerk en het Koersdocument) vastgesteld door het College en de Raad, deze vormen de basis voor de Omgevingsvisie. De Omgevingsvisie moet in 2020 worden vastgesteld door de Gemeenteraad.
- Het Omgevingsplan wordt vormgegeven als een pilot Omgevingsplan Boswijk (bestemmingsplan verbrede reikwijdte vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Omgevingswet). Hiervoor moet begin 2021 een ontwerp pilot-omgevingsplan in procedure zijn gebracht.
- Voor de deregulering is een inventarisatie gemaakt van alle verordeningen en beleidsregels. Er wordt voorbereid om deze te vertalen naar het Omgevingsplan en klaar te maken om ze op te nemen in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).
- Voor het participatiebeleid moeten nog de nodige stappen worden gemaakt. Participatie is een belangrijk onderdeel binnen de Omgevingswet (zowel door het bevoegd gezag als door initiatiefnemers). Na een verkenning die nagenoeg is afgerond volgt een uitwerking van de visie en mogelijk concrete handreikingen, activiteiten of pilots.
- Het verbeteren van de dienstverlening vindt plaats door middel van digitalisering (aansluiting Digitaal Stelsel Omgevingswet) en het verder standaardiseren en optimaliseren van het vergunningsproces. Dit onderdeel hangt ook samen met de visie voor participatie.
- Voor Platform Omgevingswet Flevoland zijn meerdere werkgroepen op onderdelen van de Omgevingswet ingericht. Komend jaar wordt met ketenpartners om een Omgevingstafel ingericht en geëxperimenteerd met casussen. Afspraken voor integraal samenwerken als één overheid worden hieruit geformuleerd.

53. Kwaliteit van de leefomgeving

Ruimtelijke adaptatie gaat over het aanpassen van de ruimtelijke inrichting, zodat de kwetsbaarheid van vitale en kwetsbare functies wordt verminderd en waar mogelijk

de kwaliteit van de leefomgeving wordt vergroot. De nationale Deltabeslissing Ruimtelijke Adaptatie geeft in hoofdlijnen aan dat overheden in 2020 het gezamenlijk beleid rondom het klimaatbestendig en water-robust inrichten hebben vastgesteld. De doelstelling is om in 2050 de fysieke ruimtelijke inrichting ook echt optimaal klimaatbestendig en water-robust ingericht te hebben.

Stand van zaken: Lelystad vormt samen met de andere gemeenten in Flevoland, het Waterschap, de GGD en de Provincie het KAF (Klimaat Adaptatie Flevoland). Hierin volgen we de opgave vanuit het Deltaprogramma Regionale Adaptatie om in 2050 klimaat robuust te zijn. Vanuit het KAF heeft Lelystad in 2018 al een stresstest voor het stedelijk gebied uitgevoerd, en in 2019 voor het landelijk gebied. In maart 2020 vinden er Masterclasses 'Klimaat in de Straat' plaats waarbij we onze eigen medewerkers kennis bij brengen over klimaat adaptatie. Het doel van de masterclasses is te komen tot een Handreiking Klimaatadaptatie, welke binnen onze organisatie gebruikt kan worden om Lelystad richting 2050 klimaat robuust te maken. Om klimaat robuust te worden beogen we een integrale aanpak: we verkennen hoe we binnen RO en groot onderhoud maatregelen kunnen nemen die bijdragen aan het voorkomen van wateroverlast en hitte stress, bestand zijn tegen droogte én waar mogelijk een bijdrage leveren aan biodiversiteit. Doordat we lid geworden zijn van Stichting Steenbreek hebben we tevens tools in handen om onze inwoners te voorzien van informatie over hoe zij zelf bij kunnen dragen aan het verminderen van de gevolgen van klimaatverandering.

54. Ontwikkelen waterplan

Water is voor Lelystad een belangrijk verbindend thema. Daarom wil Lelystad met het Waterschap een gezamenlijk waterplan ontwikkelen, waarin voor Lelystad relevante waterthema's verder

programmatisch worden uitgewerkt. Onderdeel hiervan is de inzet op klimaatadaptatie, waarbij de eerste stap bestaat uit het uitvoeren van een stresstest om de kwetsbaarheid van stedelijk en landelijk gebied in beeld te brengen. Aansluitend zet Lelystad in op een regisserende aanpak, waarbij Lelystad wijken klimaatbestendiger wil maken door hier expliciet aandacht aan te geven bij grootschalig beheer en onderhoud van de bestaande stad, maar ook bij de ontwikkeling van nieuwe wijken. Onze inwoners en bedrijven kunnen een eigen steentje bijdragen aan een klimaatbestendig Lelystad (zoals door vergroening van daken, tuinen en buitenruimte).

Stand van zaken: op dit moment wordt samen met het Waterschap verkend op welke manier het 'nieuwe' Waterplan ontwikkeld moet worden. Een mogelijkheid welke meegenomen wordt is dat dit (deels) onderdeel uit zal gaan maken van de Omgevingsvisie. Het onderdeel Klimaatadaptatie is al goed op weg. Lelystad vormt samen met de andere gemeenten in Flevoland, het Waterschap, de GGD en de Provincie het KAF (Klimaat Adaptatie Flevoland). Hierin volgen we de opgave vanuit het Deltaprogramma Regionale Adaptatie om in 2050 klimaat robuust te zijn. Vanuit het KAF heeft Lelystad in 2018 al een stresstest voor het stedelijk gebied uitgevoerd, en in 2019 voor het landelijk gebied. In maart 2020 vinden er Masterclasses 'Klimaat in de Straat' plaats waarbij we onze eigen medewerkers kennis bij brengen over klimaat adaptatie. Het doel van de masterclasses is te komen tot een Handreiking Klimaatadaptatie, welke binnen onze organisatie gebruikt kan worden om Lelystad richting 2050 klimaat robuust te maken. Om klimaat robuust te worden beogen we een integrale aanpak: we verkennen hoe we binnen RO en groot onderhoud maatregelen kunnen nemen die bijdragen aan het voorkomen van wateroverlast en hitte stress, bestand zijn tegen droogte én waar mogelijk een bijdrage leveren aan biodiversiteit. Doordat we lid geworden zijn van Stichting Steenbreek hebben we tevens tools in handen om onze inwoners te voorzien van informatie over hoe zij zelf bij kunnen dragen aan het verminderen van de gevolgen van klimaatverandering.

Thema 14 – Openbare orde en veiligheid

Openbare orde en veiligheid zit in de portefeuille van de burgemeester en is van groot belang voor de hele stad. De raad heeft in december 2017 het Integraal Veiligheidsplan 2018 – 2022 (IVP) vastgesteld. Daarin zijn drie prioriteiten aangegeven.

55. Inzetten op drie prioriteiten IVP 2018 - 2022

opgenomen drie prioriteiten:

- Veilige en leefbare wijken en buurten
- Problematische jeugd en jeugdgroepen
- Ondernijning

zijn nog steeds actueel en worden verder uitgewerkt. Binnen deze thema's is ook aandacht voor het bestrijden van mogelijke mensenhandel, dierenwelzijn en voor personen met verward gedrag. Bij deze laatste groep wordt afgestemd met passende zorgorganisaties.

Het IVP 2018 - 2022 heeft als motto: 'Veiligheid: een coproductie van samenleving, gemeente en partners'. De

Stand van zaken: Onder de drie speerpunten van het veiligheidsbeleid vallen 56 afzonderlijke activiteiten. Acties zoals aanpak jeugdgroepen, inzet Veiligheidshuis of het sluiten van drugspanden zijn nooit klaar: het zijn allemaal doorlopende activiteiten. Zo'n 73% van alle acties ligt op koers. Een twaalfstal acties ondervinden knelpunten, maar kunnen met extra inzet nog op koers worden gezet (inzet wet aanpak woonoverlast, persoonsgerichte aanpak op 18 minners en inzet signaleringstool bij ondernijning). Per saldo liggen we op koers.

Naast de drie prioriteiten zijn er nog acht strategische thema's. Naast de 148 van te voren bedachte acties zijn er ook nog 20 projecten in de afgelopen jaren wel zijn uitgevoerd maar niet in het veiligheidsplan beschreven waren (aanpak lachgas, aanmelding wietexperiment, invoering wet verplichte GGZ, inzet op demonstraties Oostvaardersplassen, etc.). Dit laat zien dat we snel kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen en flexibel blijven als dat gevraagd wordt. Dit is ook nodig in de praktijk van openbare orde en veiligheid. In totaal zijn 168 activiteiten uitgevoerd. Daarvan ligt 82% van alle acties op koers. In de tussenevaluatie 2018 & 2019 staan verder alle details. Deze evaluatie wordt in februari naar de raad gestuurd.

56. Cameratoezicht

Momenteel is er geen aanleiding te besluiten om permanent cameratoezicht in te voeren. De burgemeester krijgt de ruimte, indien de burgemeester dit noodzakelijk acht, een passende invulling te geven aan het inzetten van tijdelijk cameratoezicht.

Stand van zaken: Formeel staan er in Lelystad ruim 1.300 camera's geregistreerd. Naast de camera's die ondernemers, instanties, bewoners en politie inzetten, bestaat de mogelijkheid van cameratoezicht door de gemeente. Er is al veel onderzoek gedaan naar de effecten van publiekelijk cameratoezicht. Daaruit komt het beeld naar voren dat het zeker geen wondermiddel is, maar wel een aanvulling kan zijn op bestaande instrumenten. Uit ervaring in andere gemeenten blijkt dat tijdelijk en flexibel cameratoezicht kan helpen tegen autokraak, drugsoverlast en jongerenoverlast. Bepaalde locaties kennen vaak pieken in de overlast en criminaliteit. Op dat soort locaties is gemeentelijk cameratoezicht met vaste camera's niet proportioneel, maar kunnen flexibele camera's wel kortdurend en effectief ingezet worden.

Tot nu toe was er onvoldoende grond om cameratoezicht in te voeren, gelet op de harde wettelijke eisen. In het vierde kwartaal van 2020 wordt een nadere analyse aan de raad aangeboden over de voor- en nadelen van publiekelijk cameratoezicht.

57. Onderzoek verruiming openingstijden

Het horecaconvenant bevat de veiligheidsafspraken tussen de gemeente, politie en de horeca. In overleg met de horeca

in Lelystad, omwonenden, politie en andere partners van het horecaconvenant wordt gekeken of er behoefte en draagvlak is voor een verruiming van de openingstijden.

Stand van zaken: In maart 2019 is een onderzoek gehouden naar de verruiming van de openingstijden van de horeca (zie onderstaande link naar het onderzoek op de website van de gemeente).

Uit de enquête naar de openingstijden is geconcludeerd dat de huidige openingstijden voldoen. Een meerderheid van de bevroegden is verder van mening dat eventuele verlenging van de openingstijden gepaard moet gaan met extra maatregelen om de overlast te voorkomen. In verband daarmee is een nadere verkenning uitgevoerd waarbij maatregelen in beeld zijn gebracht om overlast te voorkomen als de horeca langer geopend zou blijven.

In reactie heeft de belangenvereniging van horeca in Lelystad aangegeven dat er bij de horeca geen draagvlak is om de huidige openingstijden te wijzigen. De meeste horecabedrijven hebben de deuren al gesloten op de reguliere tijdstippen van 02.00 uur door de week en om 03.00 uur in het weekend. Verder kunnen de horecabedrijven die het Convenant Veilig Uitgaan hebben ondertekend nu al een ontheffing aanvragen om tot 04.00 uur in het weekend open te blijven. Wel kwam uit het overleg de wens naar voren om incidenteel ontheffing te verkrijgen tot maximaal 06.00 uur bij grote evenementen, Koningsdag (in het weekend) en andere bijzondere feestelijkheden. Ook wordt er nog een beleidsregel opgesteld waarbij de openingstijden tijdens oud- en nieuwjaar worden vrijgesteld onder voorwaarden.

[https://www.lelystad.nl/4/Onderzoek/Publicaties/Burger-en-panelpeilingen-\(LelyStadsGeluiden\)/\(98131\)/LSG-Openingstijden-Horeca-2019.html](https://www.lelystad.nl/4/Onderzoek/Publicaties/Burger-en-panelpeilingen-(LelyStadsGeluiden)/(98131)/LSG-Openingstijden-Horeca-2019.html)

58. Tolerantie

Lelystad is een inclusieve stad en tolereert geen discriminatie (artikel 1 Grondwet).
Lelystad is en blijft een actieve Regenboogstad!

Stand van zaken: Lelystad is een inclusieve stad en tolereert geen discriminatie (artikel 1 Grondwet). Lelystad heeft als doel van het Regenboogbeleid gesteld:

- het bevorderen van de sociale acceptatie van seksuele en genderdiversiteit (in onderwijs, sport, zorg en welzijn),
- het vergroten van kennis en het bespreekbaar maken van seksuele- en genderdiversiteit en het faciliteren van een plek en een (laagdrempelig) netwerk.
- het bevorderen van de sociale veiligheid van LHBTI+'ers in de stad

De volgende ambities staan centraal:

- De sociale acceptatie van LHBTI+ personen neemt toe onder de hele bevolking, maar zeker onder jongeren, ouderen en in kringen waar dat nog een taboe is.
- Vooroordelen, discriminatie, intimidatie en geweld tegen LHBTI+ personen nemen af.
- LHBTI+ personen voelen zich gesteund, veilig en weerbaar op school, op straat, op het werk, in de zorg en thuis, in de sport en in hun eigen sociale kring.

Als Regenboogstad ontvangt Lelystad een rijksbijdrage die wordt ingezet op onderwerpen als onderwijs, religie & cultuur, veiligheid, zorg, welzijn en sport. Het Regenboogbeleid is een continu proces waarbij de aandacht jaarlijks op een ander onderwerp binnen het beleid kan komen te liggen.

